Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. | № 217 (6. 408) | 1987 йил 24 сентябрь, пайшанба | Баҳоси 3 тийин

1917 1987

Тежалган ёнилғи ҳисобига

Владимир Астахов, Андрей Чернов, Бахтиёр Исфандиёров, Мухтор Қўчқоров сингари моҳир ҳайдовчилар шанбалик кунида ўз автомашиналарини тежалган ёнилғи ҳисобига бошқаришга аҳд қилдилар. Уларнинг ташаббуси 7-автопарк коллективининг умумий йиғилишида қўллаб-қувватланди.

— Юбилейга бағишлаб коммунистик шанбалик ўтказиш юзасидан бошланган ҳаракат автопаркимиз ҳайдовчиларини тўлқинлантириб юборди, — дейди биз билан суҳбатда автопарк директори Хуршид Азимов. — Ҳозирданоқ умумхалқ байрами кунида юқори натижаларга эришиш режаларини белгилаяпмиз. Шу куни 189 ҳайдовчи ва 106 ремонтчи-слесарь ўз иш жойларини эгаллайди. 48 нафар хизматчи ва инженер-техник ходим автопарк атрофидаги майдонларда ободонлаштириш ишларини амалга оширади.

Ремонтчи-слесарлари м и з шанбалик кунида зарбдорчасига меҳнат қилиб 18 та автобусни ремонтдан чиқарадилар, иккита двигатель капитал ремонт қилинади, кўпгина эҳтиёт қисмларга қайта умр бахш этилади. Шу куни шаҳарлик пассажирларга 12 та маршрут бўйлаб 158 та автобус хизмат кўрсатади. Бу одатдаги иш кунларида белгиланган нормадан ўнта кўпдир.

Р. АЛИЕВ.

Долзарб мавзу

ҲОСИЛ НОБУД БЎЛМАСИН

Бугунги кунда Тошкент аҳолисини мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлашда рисоладагидек эмас. Бундан рақамлар далолат бериб турибди. Шу йилнинг ўтган саккиз ойи мобайнида узум тайёрлаш плани 19 процент, картошка — 49 процент, мева — 50 процент, сабзавот —60 процент, полиз маҳсулотлари тайёрлаш плани эса 84 процент бажарилди, холос.

Ҳар бир уй бекаси давлат ва кооператив дўконлари шаҳарликлар дастурхонини ўз вақтида мева ва сабзавот ҳамда полиз маҳсулотлари билан таъминлай олмаётганлигини аллақачон сезган. Улар бозордан қайтаётганларида хўжалик сумкаларининг ярми бўш, ҳамёнлари эса бутунлай бўшаган бўлади. Бозор нархи айтганларидек, кишини «тишлаб» олади. Бозорда ўз маҳсулотини сотаётган киши давлат ва кооператив дўконлари томонидан ҳеч қандай рақобатга киришмаган ҳолда ўз маҳсулоти нарҳини осмонга чиқариб қўйди. Узоққа бормайлик, бир килограмм картошка бозорда бир сўм, бир килограмм помидор 70 тийиндан кам эмас...

Хўш, нега шундай аҳвол вужудга келди? Албатта, биринчи навбатда баҳорнинг чўзилиши, тез-тез совуқ тушиши, ёмғир ёғиши ҳосил етиштиришни чўзиб юборди. Кўпгина майдонларга қайта экишга тўғри келди, агротехника тадбирлари қайта амалга оширилди. Бироқ, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг фикрига қараганда, бундай тадбирлар ўз вақтида ўтказилди, эҳтиёжга яраша ҳосил етиштириш мумкин эди.

Шундай бўлса-да, маълум узилишлар бўлди. Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг навбатдаги йиғилишида айтилганидек, область агросаноати, «Ташплодоовошчпром», область матлубот жамияти, район Совети ижроия комитетлари, РАПО, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари шу кунгача аҳолини сифатли сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш бўйича ўз ишларини қайта қурмадилар.

Тўғри, бир қатор колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари планнинг бажарилмаганлигини —ишчи кучи етмаётганлиги билан баҳолайди. Аммо бунда ким айбдор? Ўзбекистон Давлат агросаноати мутахассисларининг фикрига қараганда, областнинг кўпгина хўжаликларида меҳнатни ташкил этиш оқсамоқда. Чунончи, пудрат турлари, шу жумладан, истиқболли бўлган сменали ишни жорий этиш суст амалга оширилмоқда. Пировард натижада коллектив қизиқишнинг йўқлиги интизомнинг бўшашувига, хўжасизликка олиб келмоқда. Келинг яхшиси, ҳақиқатни очиқдан-очиқ айтайлик. Бутун ёз мобайнида, энг иссиқ дамларда Тошкент бозорлари пештахталари ортида кимлар турибди? Албатта ёшлар, бақувват эркаклар. Уларнинг кўпчилиги ана шу хўжаликлардандир. Албатта, бундай аҳволда мева-сабзавот ва полиз маҳсулотлари етказиш плани бажарилмайди-да!

Нима бўлишидан қатъий назар, ҳосилни йиғиб олишда ташвишли аҳвол вужудга келди. Зудлик билан чора кўрилди. Ҳозир минглаб шаҳарликлар Тошкент областининг кўпгина хўжаликларида меҳнат қилмоқдалар. Уларни узлуксиз озиқ-овқат билан таъминлаш йўлга қўйилди ва яшаш учун шароитлар вужудга келтирилди. Албатта энг қулай шароитлар кам. Лекин медикларнинг барча талаблари бажарилди. Жумладан, Октябрь районидаги техникумлардан бирида ўқувчи студентларнинг ота-онаси редакцияга мурожаат қилиб, уларнинг болалари қандай ўрнашганликларини ташвишланиб сўраб қолди. Кеча Октябрь район партия комитетининг иккинчи секретари А. Е. Викторов Янгийўл районида ишлаётган ўқув муассасалари вакиллари қошида бўлиб, уларнинг маданий-маиший аҳволи билан танишди: ҳаммаси жойида экан.

Ҳозир энг муҳими, сабзавот ва мева ҳамда полиз маҳсулотларини йиғиб-териб олиш суръатларини тезлаштиришдан иборат. Ишни шундай ташкил этиш керакки, сабзавот конвейери узлуксиз ишласин. Ёғин-сочин бошлангунча етиштирилган ҳосилни йиғиб-териб олиш — шу куннинг вазифасидир.

В. ДЕНИСОВ.

Янги модали пальтолар

Бугун **«Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмасида хотин-қизлар учун замонавий модада калта пальто тайёрлашга киришилди.** Бу куз либоси муаллифи В. Н. Поселяева бўлиб, либос эгаларига манзур бўлади. Шартнома асосида 120 та шундай пальто тайёрлаш мўлжалланган.

Шунингдек, 1062 маркадаги калта пальто ҳам ўрта ёшли аёллар, айниқса студент қизлар чиройини очади. Бу либосдан ҳам дастлаб 100 та тайёрланди.

Замондошимиз 70

Бахти баркамол

Унинг бригадирликка энди тавсия этилган кунлари эди. Табиатан ишга чаққоқ, меҳроқибатли бу қиз ўзида ажойиб фазилатларни мужассамлаштирганлиги билан касбдошлари ўртасида кўзга ташланиб турарди. Қолаверса, ишлаб чиқаришда ҳам фаоллиги билан тилга тушганди. У тайёрлаган маҳсулотнинг биринчи тақдимдаёқ сифат назоратчиларига манзур бўлиши сайқалловчига завқ-шавқ бағишларди.

Бироқ, етарли малакага эга бўлса-да, Дилбар Аброрхўжаева кўпчиликка бошчилик қилишнинг қийинчиликларидан чўчир, бригаданинг бундан буёнги тақдири нима бўлишини ўйлаб безовталанарди. Тўғрида, ахир кўпчиликни бошқариш енгил иш эмас. Ҳар кимда ҳар хил характер. Қолаверса, кимдир яхши ишлайди, бошқа биров эса кам маҳсулот тайёрлаб сифатли иш бажаради. Бундайларнинг ўртасида муросасозликка эришиб бўлармикан! У ечимсиз саволларга жавоб излаб, охири ишга киришиб кетди. Коллективда меҳнат интизомини мустаҳкамлашни ўзининг биринчи галдаги вазифаси деб билди. Қолаверса, ишчиларнинг маҳоратини ошириш борасида ҳам қунт ва сабот билан изланди...

Механизациялаш, жиҳозлаш воситалари ва станоксозлик экспериментал тажриба заводининг моҳир сайқалловчиси Дилбар Аброрхўжаева бошчилик қилаётган бригада ишчилари эндиликда, корхонадаги пешқадам коллективларнинг бири. Улар Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги шарафига авж олдирилган социалистик мусобақада фаол иштирок этиб, юқори натижаларни қўлга киритишмоқда. Ёш коллектив томонидан бажарилаётган ишларга деярли эътироз билдирилмаяпти. Бундай қувончли натижага сайқалловчилар ўз ишларини қайта қуриб, меҳнатга ижодий муносабатда бўлаётганликлари туфайли эришишмоқда. Бахти баркамол бригадир Дилбар Аброрхўжаева бу ишда ҳаммага бош-қош бўлмоқда.

СУРАТДА: Дилбар Аброрхўжаева.

Т. Каримов фотоси.

Ҳамкорлик доирасида

Биродарлашган шаҳарлар дўстлиги

Македония Коммунистлар союзи Скопье шаҳар комитети президиумининг ижроия секретари Любомир Поповски ва Македония Коммунистлар союзи район ижроия секретари («Гази Баба») Димитар Ристовкидан иборат Македония Коммунистлар союзи Скопье шаҳар комитетининг делегацияси шу кунларда шаҳримизда меҳмон бўлиб турибди.

Меҳмонлар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси, В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройи, В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалини бориб кўришди, Собир Раҳимов район партия комитетида, чинни заводида бўлишди. Кеча улар Самарқанд шаҳри архитектураси ёдгорликлари билан танишдилар.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети секретари А. В. Гончарова меҳмонларни қабул қилди. Шундан кейин биз меҳмонлардан сафар мақсади, дастлабки таассуротлар ҳақида ҳикоя қилиб беришни сўрадик.

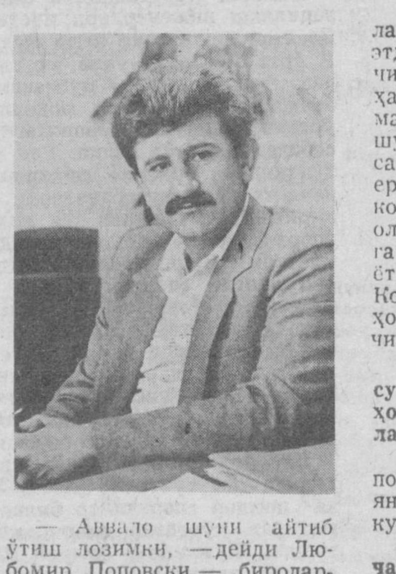

— Аввало шуни айтиб ўтиш лозимки, —дейди Любомир Поповски,— биродарлашган шаҳарларимиз ўртасидаги алоқалар йил сайин мустаҳкамланиб бораётганлиги бизни ғоятда мамнун этмоқда. Бу сафаримизнинг асосий мақсади, идеология ишлари бўйича ҳамкасбларимиз билан учрашиб, фикрлашиш, тажриба алмашиш, турмушимизнинг маданий-хўжалик қурилишидаги ҳамкорлигимизни янада мустаҳкамлашдир. Айниқса КПСС XXVII съезди, КПСС Марказий Комитетининг июнь (1987 йил) Пленумидан кейин шаҳар партия ташкилоти ҳаётида юз берган ўзгаришлар бизни ғоятда қизиқтирмоқда. Мамлакатингизда нашр этилаётган газета ва журналлар орқали олиб борилаётган қайта қуриш, жамиятда амалга оширилаётган ошкоралик ҳақида кўпгина янгиликларни билиб оляпмиз. Ўқиб билиш бир бошқа гап. Ўз кўзимиз билан кўриб, яқиндан ҳис этиш яна бир бошқа гап. Чинни заводида бўлганимизда ишчилар билан суҳбатлашдик. Бу корхона маҳсулотлари жаҳоннинг энг яхши намуналари билан рақобатлаша олади. Бу маҳсулотларни тайёрлашда ўзбек миллий маданиятининг анъаналаридан ўринли фойдаланиш диққатимизни жалб этди. Қўлда гул солинган чинни буюмлари гўзаллиги ҳар қандай дидли кишига манзур бўлади. Энг муҳими шундаки, корхона келажак сари дадил одимламоқда. Бу ерда олиб борилаётган реконструкция маҳсулотнинг олий сифатли тайёрланишига салбий таъсир кўрсатмаётганлиги қувонарлидир. Корхона маҳсулотлари жаҳон бозорига кенг кўламда чиқарилишга арзигулидир.

— Чинни заводининг маҳсулотлари чиндан ҳам жаҳоннинг кўпгина мамлакатларига юборилмоқда.

— Жуда соз. Бундай экспортчи мамлакатлар сони янада кўпайгани яхши! — кулиб қўйди Любомир. —

— Сиз партия ишида анча йиллардан буён ишлайсизми?

— Ўн йил бўлди. Ўзимни етук партия ходими деб ҳисоблайман. Бу касб менга Македонияда халқ-озодлик курашида ва социалистик революцияда қатнашган бобом ва отамдан мерос бўлиб қолган. Уларнинг жасорати сиёсий фанлар факультетига ўқишга, шундан кейин социалистик жамият қурилишида, Югославия Коммунистлар союзининг истиқболли қарорларини амалга оширишда фаол қатнашишга чорлади.

Любомир Поповски билан суҳбатимизни Македония Коммунистлар союзи район ижроия секретари Димитар Ристовски таржима қилиб турибди. У рус тилида бийрон гаплашади. Ихтисослиги бўйича филология фанлари кандидати, Кирилл ва Мефодий университетида рус адабиётидан дарс берган.

— Сиз ҳам Тошкентда биринчи марта бўлишингизми? — сўраймиз ундан.

— Ҳа, Тошкентга биринчи марта келишим. Бироқ Совет Иттифоқида уч марта бўлганман. 1970 йилда Воронеж университети билан ҳамкорлик тўғрисидаги шартномани имзолаган делегация составида қатнашганман. Шундан кейин Ленинградда рус тилини ўрганиш курсларида бўлдим. Мана энди Тошкентга ҳам етиб келдик... Сизнинг шаҳрингиз ғоятда гўзал эканлигини Любомир иккаламиз ўйламаган эдик. Бу азим шаҳарнинг ёдгорликлари ва замонавий архитектураси билан фахрланса арзийди. В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройи, доҳий номидаги майдон ҳамда Номаълум солдат ёдгорлиги бизга ғоятда манзур бўлди.

— Сиз рус адабиётидан дарс беришингиз ҳақида айтиб ўтдингиз. Шу ўринда қайси бир рус ёзувчилари сизга ғоятда қадрдон эканлигини сўраш ниятимиз ҳам бор.

— Пушкин, Маяковский, Есенин асарларини қайта-қайта ўқиб, қаноат оламан. Айниқса, Максим Горький асарларини севаман. Бу ёзувчининг ижоди 20-йиллардаги танқидий асарларда қандай баҳоланганлиги тўғрисидаги мақолам тўпламда босилиб чиқиши керак. Сараево шаҳрида бўлган илмий анжуманда ана шу мавзуда доклад қилганман. Горькийнинг «Она» романи бўйича диплом иши ёзганман.

Любомир Поповски ва Димитар Ристовски шаҳримизнинг идеология иши билан танишувини давом эттиришмоқда. Бугун улар «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлишади, шундан кейин шаҳар уруш ва меҳнат ветеранлари Советида учрашув бўлади. Меҳмонларимиз Ўзбекистон ССР санъат музейини бориб кўрадилар, Ўзбекистон чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар жамиятида бўладилар. Меҳмонларимиз билан бўладиган учрашувлар ранг-баранг ва қизиқарлидир. Бу алоқаларнинг мақсади ягона. У ҳам бўлса биродарлашган шаҳарлар дўстлиги ва ҳамкорлигини мустаҳкамлашдир.

ВЕТЕРАНЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

23 сентябрь куни Тошкентда Уруш ва меҳнат ветеранлари республика кенгаши президиумининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Республиканинг донгдор кишилари, партиянинг кекса аъзолари, Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, ишлаб чиқариш илғорлари Ўзбекистон пойтахтига келдилар.

Мажлисда ёш авлодни интернационализм, меҳнатга, ўқишга, ҳарбий хизматга онгли муносабатда бўлиш руҳида тарбиялаш, пенсионерларни баҳоли қудрат меҳнат фаолиятига аралаштириш, уларни ўн иккинчи беш йиллик халқ хўжалик планларини амалга оширишга жалб этиш юзасидан ветеранларнинг КПСС Марказий Комитети 1987 йил июнь Пленуми қарорларидан келиб чиқувчи вазифалари муҳокама қилинди.

Докладчи, йиғилишда сўзга чиққан Т. Аҳмадхўжаев, С. Д. Коротков, С. Ш. Солиҳбоев, А. Ҳакимов, Д. Хоназаров қисқа фурсат ичида ветеранлар кенгаши ўз олдига қўйилган вазифаларни ҳал этишга сезиларли ҳисса қўшганлигини таъкидладилар. Партия, уруш ва меҳнат ветеранлари — иқтисодий, сиёсий ва маданий ҳаётнинг ҳамма соҳаларида қайта қуришнинг фаол қатнашчиларидир.

Ҳозир Ўзбекистонда уруш ва меҳнат ветеранларининг 9820 та бошланғич ташкилоти, 209 та область, район, шаҳар кенгаши тузилган. Мажлис қатнашчилари ўз тажрибаларини ўзаро ўртоқлашдилар, ветеранларни бирлаштирувчи ташкилотларнинг фаолиятини янада кучайтириш йўлларини белгилаб олдилар.

Мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев доклад қилди.

Мажлисда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Партиявий-ташкилий ишлар бўлимининг мудири П. В. Догонкин иштирок этди.

* * *

Ўзбекистон халқ артисти Гавҳар Раҳимова раҳбарлигидаги Зебо Ғаниева номли фронт концерт бригадалари қатнашчиларининг ансамбли ветеранларга катта концерт қўйиб берди.

(ЎзТАГ).

Пухта тайёргарлик зарур

Қиш—синов даври

22 сентябрда Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетида партия-хўжалик активининг кенгаши бўлиб ўтди. Бу кенгашни шаҳар партия комитети секретари О. Х. Асқаров олиб борди. Кенгашда шаҳар хўжалиги, саноат корхоналари, соғлиқни сақлаш ва халқ маорифи объектларининг 1987— 1988 йиллар кузги-қишки мавсумига тайёргарлиги бўйича масалалар комплекти кўриб чиқилди.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари Л. А. Костин ана шу ҳақда доклад қилди. У иситиш мавсумига оз вақт қолган бўлишига қарамай шаҳарнинг барча районларида бунга етарли тайёргарлик кўрилмаганлигини таъкидлади. Капитал ремонти, масалан, Куйбишев, Акмал Икромов районларида суст олиб борилмоқда. Киров районида биноларнинг томларини ремонт қилиш ўлда-жўлда. Чилонзор районида кўпгина уй-жой бинолари ертўласи сувга тўлган. Сергели районида ўзбошимчалик билан ўрнатилган радиаторларни суғуриб олиб ташлаш ишлари ёмон йўлга қўйилган.

Соғлиқни сақлаш ва халқ маорифи объектларида қишга тайёргарлик бўйича бажарилиши лозим бўлган барча тадбирлар бажарилган эмас. Шаҳардаги йўлларнинг бузуқлиги ва носозлиги аҳолининг ҳаққоний эътирозига сазовор бўлмоқда. Ер остки коммуникациялари ётқизилган жойларда кўчалар асфальтланилмай қолдириб кетилган.

Кенгашда таъкидлаб ўтилганидек, шу долзарб кунларда барча куч-ғайратни аниқланган камчиликларни бартараф этишга сафарбар этилмоғи керак. Партия ташкилотлари бу ишларни ўз назоратига олмоғи, меҳнат коллективлари эса имкони борича район ижроия комитетларига ёрдам кўрсатмоғи лозим. Айниқса ёқилғи-энергетика ресурсларини иқтисод қилиш ва тежаб-тергаб сарфлаш масаласига диққат-эътиборни қаратмоқ даркор.

Партия-хўжалик активи кенгашида Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг секретари В. Г. Гордиенко нутқ сўзлади.

20 ЙИЛЛИК... ЁЗИШМА

Социал соҳа: қишдан қишгача

Тошкентлик Екатерина Ивановна Агешина ҳадемай ўзига хос «ажойиб» юбилейни нишонлаши мумкин. У мана, қарийб йигирма йилдирки, Чилонзор райони ва Тошкент шаҳар Советининг коммунал хўжалик хизматлари билан самарасиз ёзишма олиб боряпти.

Ана шу йиллар мобайнида унинг квартирасини сантехника ускуналари носозлиги оқибатида олти марта сув босди. Яқинда Екатерина Ивановнанинг квартирасида тўртинчи уй-жойлардан фойдаланиш бошқармасидан келган мастер Д. Шарипов бригадаси номигагина ишлади. Полни уч мартадан бўяшга тўғри келди. Барибир пол кўримсизлигича қолди. Хуллас, Е. Агешинанинг квартираси шу пайтгача қишга тайёр бўлмади.

Бу борада Агешина ёлғиз эмас. Республика пойтахтининг коммунал хўжалик хизматларига социал соҳа объектларининг қишга жуда сусткашлик билан, сифатсиз ҳозирланаётгани, меҳнаткашлар учун зарур маиший шарт-шароитлар яратишда етарли даражада ғамхўрлик қилинмаётгани ҳақида кетма-кет шикоятлар келмоқда. Масалан, «Таштеплокоммунэнерго» бирлашмасига қарашли 2-энергия районида бошлиқ Р. Гринбергнинг назоратсизлиги туфайли иситиш системаларини профилактик текширишдан ўтказиш кўпгина ҳолларда расмият учун ўтказилди. Системаларга ҳаво юборилмай ва қисиб кўрилмай бажарилди. Ҳозир объектларда 10—12 та ўрнига борйўғи 2 та экскаватор, 10 та кўтариш кранлари ўрнига иккитаси ишламоқда. Ишчи кучлари етишмайди. Бошқа бало — «Таштеплоцентраль», «Таштеплосеть» ва «Таштеплокоммун э н е р г о» ташкилотларининг тарқоқлигидадир. Улар орасида мунтазам равишда англашилмовчилик, ўзаро даъволар, келишмовчилик одат тусига чиққан. Бундан эса иш манфаатлари зарар кўряпти.

Республика пойтахтида иссиқлик трассаларини ётқизишдаги жиддий нуқсонлар, айниқса, яққол сезилмоқда. Бу ерда планлаштирилган ишлар ўз муҳлатида бажарилмади. Кўпгина объектлардаги қилинган ишлар сифати мутлақо талабга жавоб бермайди. Яқинда Муқимий кўчасида бўлишимга тўғри келди. Бу ерда «Газмонтаж» тресті бошқармаси ярим йилдан бери иссиқлик трассасини ётқизмоқда. Трассанинг узунлиги атиги... 200 метрдир. Мазкур трест Шевченко кўчасида ишларнинг арзимаган қисмини бажарди. Кейин, умуман, бу ишларни тўхтатиб қўйди. Ҳозирги пайтда республика пойтахтида ва Тошкент областида юзтадан ортиқ локаль қозонхона ва 154 километр иссиқлик шохобчаларининг тақсимлагичи техник жиҳатдан қониқарсиз ва авария ҳолатида турибди.

Ўзбекистонда ўтган қиш юмшоқ келди. Ҳозир ҳам кўпгина раҳбарлар ўтган йил такрорланади, деган умидда юришибди. Бироқ синоптиклар кутилмаган совуқлар бўлиши мумкин, деб огоҳлантиришмоқда. Дарвоқе, илгарилари сентябрь ойида бўлмаган ёмғирлар ёғиб ўтди, кун совуб кетди. Албатта, омилкор ходимлар қишга олдиндан тайёргарлик кўришлари керак. Аммо Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги тўғрисида шундай дейиш қийин. У бугунги кунгача Янги Ангрен ва Сирдарё ГРЭСларини қишга тайёрлаш ишларини атиги 30—50 процент адо этди, холос. «Таштеплоцентраль» бирлашмасидаги ишлар графикдан анча орқада қолган ҳолда уддаланмоқда. Республика энергия системасида фақат сўнгги уч ойнинг ўзида жами 130 суткага чўзилган 36 та авария ҳолатидаги тўхташ юз берди. Электр шохобчали объектларнинг ярмидан кўпи қишга тайёр эмас, деб айтиш ҳазилакам гап эмас. Янгийўл, Гулистон, Ильич, Сирдарё ва Боёвут корхоналари ўз объектларининг атиги учдан икки қисмини ремонтдан чиқардилар.

Энергетикларни қурувчилар орқага тортишмоқда. Мисол учун «Сирдарья-ГРЭСстрой» бошқармаси Сирдарё ГРЭСидаги объектларни ишга тушириш планини бажармай келмоқда. Ангрен, Янги Ангрен ва Тошкент ГРЭСларидаги объектлар белгиланган графиклардан орқада қолиб тикланмоқда.

Коммунал хўжалик ходимларининг иши ҳам яхши эмас. Республика Уй-жой-коммунал хўжалик министрлигининг ярим йил ичида қозонхоналар ва иссиқлик трассалари, энергия ускуналарини бунёд этиш учун ажратилган маблағлардан 1,3 миллион сўмини ўзлаштирмаганлигини қандай баҳолаш керак?!

Хоразм — республиканинг совуқ кўп бўладиган областларидан биридир. Аммо бу ерда ҳам қишни пухта тайёргарлик билан кутиб олишга шошилишмаяпти. «Облремстройтрест» графикдан 2—3 ой орқада қолиб, ўз хўжалигини капитал ремонтдан чиқаряпти. «Правда» мухбирлик пунктида Урганч ва Хивадан ташвишли сигнал олинди. Бу ерларда янгидан ишга тушириладиган иссиқлик трассаларини ётқизишга ҳамда фойдаланишга яроқсиз бўлиб қолган эскиларини алмаштиришга ҳатто киришганлари ҳам йўқ. Уларни иситиш мавсуми бошлангунча фойдаланишга топширишга ваъда берган эдилар.

Кўпгина жойларда ёқилғи запаслари айтарли кўп эмас. Ўтган йили ўзини резерв ёқилғи билан таъминламаган Фарғона области бу тўғрида ҳозир ҳам қайғурмаяпти. Истеъмолчиларни «Ангренский» кўмир разрези қийин аҳволга солиб қўймоқда. Шахтёрлар бу йил 10 миллион сўмликка яқин кўмирни беришолмаяпти. Умуман олганда эса республика бўйича зарур миқдордаги ёқилғининг ярми ҳам тайёрланганi йўқ.

Мана шундай қишолди мураккаб вазиятида онгли равишда кўзбўямачилик қилувчи ва ҳисоботларни бузиб кўрсатувчи раҳбарлар ҳам топилиб қолди. Масалан, Тошкент шаҳридаги Октябрь, Киров ва Куйбишев район ижроия комитетларининг ремонт ва эксплуатация қилиш ташкилотлари ўн еттита турар жой биносида бажарилмаган ремонт-профилактика ишлари юзасидан тузилган қалбаки актларни расмийлаштиришга қабул қилдилар. Давлат банки «Ташремстрой» тресті бўйича 100 минг сўмликдан кўпроқ бажарилмаган ишлар ҳажмида қўшиб ёзиш ҳолларини аниқлади.

— Биз ҳақиқатан ҳам қишга қониқарсиз ҳозирлик кўрмоқдамиз, — деб тан олади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Қурилиш ва шаҳар хўжалиги бўлимининг мудири З. Ботиров. — Чунончи, бугунги кунда иссиқлик ва водопровод шохобчаларини, уйларни, қозонхоналарни ремонт қилиш жиддий орқада қолмоқда. Айниқса, Бухоро, Жиззах, Фарғона ва Хоразм областларида совуқ тушишига ёмон тайёргарлик кўришяпти. Ҳозир партия ташкилотлари жойларда ташкилотчилик ишларини кучайтирмоқдалар.

Ҳа, кейинги пайтларда барча даражаларда турли кенгашлар ва йиғилишлар ўтказилмоқда. Уларда қишга ҳозирлик кўриш тўғрисида гап юритилмоқда. Бу ишларни жадаллаштириш ва яхшилаш ҳақида ваъдалар берилмоқда. Масалан, республика энергетика ва электрлаштириш министрининг ҳамда уй-жой-коммунал хўжалиги министрининг ўринбосарлари Т. Аҳмедов ва И. Пигарев, «Ташжилуправление» бошлиғи Т. Крушельницкий меҳнаткашларни ва юқори ташкилотларни ўзларига қарашли корхоналар аёзли қишга ўз вақтида тайёргарлик кўрадилар, деб қайта-қайта ишонтиргандилар. Бироқ сўз бошқа, иш бошқа бўлмоқда.

В. АРТЕМЕНКО,
(«Правда» мухбири).
Ўзбекистон ССР.
(«Правда», 1987 йил 23 сентябрь).

Буюртмаларни ўз вақтида бажарайлик

ДЕҲҚОНГА МАДАДКОРЛАР

Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи нафақат Ўзбекистон колхоз ва совхозларига, балки Ўрта Осиё республикаларига, дунёнинг пахта етиштирувчи кўпгина мамлакатларига ҳам пахта териш машиналари етказиб беради. Шунинг учун ҳам корхона ишлаб чиқараётган қишлоқ хўжалиги техникасига бўлган талаб катта. Буни ҳисобга олган коллектив машинасозлари пахта териш машиналарини янада такомиллаштириш, қишлоққа янги техника воситаларини етказиб беришга астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Қуёшли республикамиз пахтакорлари янги мавсумни қучоқ очиб қарши олдилар. Улар юбилей йилида мўл ва сифатли пахта хирмонлари яратишга азму қарор қилишган. Бу йил ҳосилнинг қарийб ярми пахта териш машиналари ёрдамида йиғиштириб олинади. Ана шу машиналарни ва уларга зарур бўладиган эҳтиёт қисмларни Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи етказиб бериши керак. Бу йил республика хўжаликларини янги техника билан таъминлаш бўйича олинган буюртмалар қандай бажарилмоқда? Мухбиримиз Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи директорининг ўринбосари, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган иқтисодчи Давид Григорьевич Берштин билан учрашиб, ана шу мавзуда суҳбатлашди.

— Юбилей йили планларининг бажарилиши кўп жиҳатдан пахтакорларга етказиб берилаётган техника ва эҳтиёт қисмларига боғлиқ. Айтинг-чи, завод бу борада олган буюртмаларини тўла бажараяптими?

— Юбилей йили Тошкент қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи учун алоҳида синов йили бўлмоқда. Негаки, заводимиз янги йилдан хўжалик ҳисоби асосида ишни ташкил этиб, қайта қуриш ва жадаллаштиришнинг олдинги марраларида боришга қатъий аҳд қилган. Шунга кўра, цехлар ва барча ишлаб чиқариш участкаларида меҳнатни ташкил этишнинг янги усулига ўтишга тайёргарлик ишлари пухта олиб борилмоқда. Завод янги йилдан хўжалик ҳисобига ишлай бошлаши учун пухта замин тайёрланаяпти. Шу йил биринчи январдан эътиборан бизда Давлат қабули жорий этилгани ана шу ишнинг пойдевори бўлди.

Завод ишчи-хизматчилари, инженер техник ходимлари қийинчилик билан бўлса-да, ишлаб чиқаришнинг янгича шарт-шароитларига кўникиб бордилар. Аввалига ойлик план ва топшириқларни изчил бажаришда узилишлар бўлди. Масалан, ҳар кварталнинг биринчи, иккинчи ойларида планда етишмовчиликлар содир бўлган бўлса ҳам учинчи ойда, квартал якуни чиқариладиган пайтда зўрма-зўраки «зарбдорлик» аломатлари пайдо бўлди. Бундай ноизчиллик, албатта, умумий ишимизга, фойдадан кўра кўпроқ зарар келтирарди. Шунга кўра ишлаб чиқариш топшириқлари бир маромда бажарилишига эришиш бўйича бир қанча амалий тадбирларни кўрдик. Натижада юбилей йилининг ярим йиллик плани ортиғи билан уддаланди.

Республикамиз колхоз ва совхозларига пахта териш машиналари ва эҳтиёт қисмлар етказиб бериш бўйича зиммадаги буюртмаларнинг ўз вақтида бажарилишини таъминлаш олдимизда турган энг муҳим вазифа эди. Айниқса мавсум бошлангунга қадар асосий буюртмаларни пахтакор хўжаликларга етказиб бериш саккиз ойлик план ва топшириқларнинг бажарилишини таъминлашимиз ҳеч кечиктириб бўлмайдиган вазифага айланганди. Буни чуқур ҳис этган ҳолда коллектив ишчи-хизматчилари ўртасида ҳамжиҳатликни кучайтириб, мардона меҳнат қилди. Натижада саккиз ойлик план 101,6 процентга адо этилди. Ўтган ойлар мобайнида пландаги 79 миллион 149 минг сўмлик ўрнига 80 миллион 435 минг сўмлик қишлоқ хўжалиги техникаси ишлаб чиқарилди. Пландан ташқари тайёрланган маҳсулот 1 миллион 300 сўмни ташкил этди. Машинасозлар планни барча иқтисодий — техник кўрсаткичлар бўйича тўла бажардилар. Халқ истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш бўйича белгиланган саккиз ойлик топшириқ ҳам 106,7 процентга уддаланди. Пландаги 4 миллион 529 минг сўмлик ўрнига 4 миллион 835 минг сўмлик ана шу турдаги маҳсулот ишлаб чиқарилди.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлар қишлоқ хўжалиги ходимлари билан мустаҳкам ҳамкорлик ўрнатганлар. Биз кўп йиллардан буён Жиззах областидаги Зарбдор райони пахтакорларига оталиқ ёрдами кўрсатиб келаяпмиз. Ҳар йили пахта мавсуми бошланиши олдидан заводимизнинг махсус бригадаси қишлоқ меҳнаткашларига амалий ёрдам кўрсатиш учун пахтакор райони хўжаликларига йўл олишади.

Шу йилнинг август ойида ҳам ремонтчи-слесарлар ва инженер-техник ходимлардан иборат 30 кишилик бригада Зарбдор районида бўлиб, пахта териш машиналарини мавсумга ҳозирлашда район меҳнаткашларига кўмаклашдилар. Натижада бир неча юзта «зангори кема» пахта теримига пухта ҳозирланди. Зарбдор райони пахтакорлари бизнинг мададимизга таяниб юбилей йилида ҳосилнинг 90 процентини машиналарда териб олишга аҳд қилдилар.

Ўтган саккиз ой ичида 164 та ХНП-1,8 маркали, 432 та 14 х В-2,4 маркали жами 596 та пахта териш машиналари ишлаб чиқилди ва буюртмачиларга жўнатилди. Шу жумладан, Туркманистон ССРга 298 та, Тожикистон ССРга 78 та терим агрегатлари етказиб берилди.

Шуни мамнуният билан айтиб ўтамизки, колхоз ва совхозлар томонидан эҳтиёт қисмларга бўлган талабларни қондириш бўйича олинган буюртмалар ҳам биринчи марта муддатидан олдин бажарилди. Қозоғистон ССРга 140 минг сўмлик, Тожикистон ССРга 225 минг сўмлик, Озарбайжон ССРга 100 минг сўмлик, қуёшли республикамиз пахтакор хўжаликларига эса 630 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар муддатидан олдин етказиб берилди. Пахтакор республикалар буюртмаси бўйича жўнатилган эҳтиёт қисмлар 1 миллион 100 минг сўмликдан иборат бўлди.

— План-ку бажарилаётган экан. Аммо маҳсулот сифати пахтакорларимиз талабини тўла қондираяптими?

— Бу саволга баралла «ҳа» дея жавоб қайтаролмаймиз. Негаки, завод ишлаб чиқараётган пахта териш машинаси ҳали тўла мукаммалаштирилмаган. Шунинг учун ҳам пахтакорлар бу машиналарга ҳақли равишда айрим эътирозларни билдирмоқдалар. Чунончи, шпинделларнинг бир мавсумга базўр чидаётганлигига кўпроқ эътирозлар билдиришаяпти. Шунинг учун ҳам уни мустаҳкамроқ металлдан қилиш ёки бутунлай янгилаш лозимлиги, шпинделдаги втулка ўрнига подшипник қўйиш кераклиги, подборщикнинг вентилятори жуда кучлилигидан кўрак ва кўсакни таг-туги билан суриб олаётгани ва шунга ўхшаш баъзи эътирозлар ўрганишга молик эди. Қишлоқ меҳнаткашларининг таклиф ва эътирозлари завод бош конструкторлик бюроси томонидан пухта кўриб чиқилиб, пахта териш машиналарини такомиллаштириш бўйича баъзи бир амалий ишлар қилинди. Аммо шуни айтишимиз кераккки, қишлоқ хўжалиги техникасини мукаммал равишда ишлаб чиқаришнинг барча жараёнлари биргина заводимизга боғлиқ эмас. Бизга 500 дан ортиқ корхоналар комплектлаш материаллари юборишади. Бу материалларнинг кўплари ўз вақтида етиб келмаса, айримлари мутлақо талабга жавоб бермайди.

— Завод ишчилари ХНП-1,8А маркали такомиллаштирилган пахта териш машинасини ишлаб чиқаришга киришишлари керак эди. Янги маркадаги машинани ишлаб чиқаришнинг кечикиш сабаблари нимада?

— Биласизми? Ҳар галгидай комплектлаш материалларини етказиб берувчи айрим таъминотчи корхоналар бизни уялтирмоқда. Масалан, Тошкент трактор заводи МТЗ—80 ХА маркали тракторларни ўз вақтида етказиб бермади. Бу тракторларсиз пахта териш машинаси яратилмайди. Афсуски, тракторсозлар ўртадаги шартномани мунтазам равишда бузмоқдалар. Улар белгиланган график асосида тракторларни етказиб бермаяптилар. Бундан ташқари Харьков подшипник заводи ва Первоуральск янги труба заводи ҳам комплектлаш материалларини изчил етказиб бермаяпти. Бунинг оқибатида гермитик кабинали, ҳар томонлама мукаммаллаштирилган ХНП — 1,8А маркали пахта териш машинаси бу йилги мавсумда пахтакорларимизга етиб бормади. Айтиш керакки, бу янги терим агрегати механизаторлар иш унумини 15 процентга оширади. Янги машиналарни ишлаб чиқаришга шу йилнинг октябрь ойидан киришамиз.

— Давид Григорьевич, заводда давлат қабули вакиллари фаолият кўрсатишаяпти. Маҳсулотни биринчи ва иккинчи бор тақдим этилганда қабул қилиб олиш масалалари қандай кетаяпти?

— Юқорида айтиб ўтганимиздек, заводимиз йил бошиданоқ давлат қабулига ўтган. Эдмунд Карпович Гензе раҳбарлигидаги 90 нафар давлат қабули вакили яхши фаолият кўрсатишяпти. Улар ишлаб чиқариш жараёнларини бевосита назорат қилиб, пахта териш машинасини йиғиш цехларида юздан ортиқ амалий тадбирлар ишлаб чиқиб, қўлланишга жорий этдилар. Албатта, сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун ҳали кўп иш қилиниши керак. Буни биринчи тақдимда қабул қилинган маҳсулотнинг процент миқдори анча камлиги ҳам кўрсатиб турибди. Шу йилнинг биринчи ярми кўрсаткичларига мурожаат қилсак, улар қуйидагича: биринчи тақдимда қабул қилинган пахта териш машиналари 75,8 процентни ташкил этди. Эҳтиёт қисмлар бўйича бу рақам 88,7 процентдан, халқ истеъмол буюмлари бўйича эса 93,7 процентдан иборат бўлди. Кўриниб турибдики, биринчи тақдимда қабул қилинаётган маҳсулот ҳали кам. Иккинчи тақдимда маҳсулот қабул қилиш эса коллектив аъзолари учун жуда катта моддий ва маънавий йўқотиш бўляпти. Ўйлайманки, йилнинг учинчи квартали сўнгида бу борада силжиш бўлади.

Заводимиз коллективи айни кунларда кўтаринки руҳда меҳнат қилаяпти. Ишонч комилки, тайёрлаган терим агрегатларимиз пахтакорлар оғирини енгиллаштиради, маҳсулот сифати ҳам янада яхшиланади. Бир сўз билан айтганда Улуғ Октябрнинг шонли 70 йиллик юбилейини муносиб меҳнат совғалари билан қарши оламиз.

Суҳбатни А. АМИНОВ ёзиб олди.

Билиб қўйки, сени Ватан кутади

№ 8 (51)

Ватан туйғуси энг мўътабар ва эзгу туйғудир. Шу боисдан ҳам СССР Конституциясида «Ватанни ҳимоя қилиш ҳар бир совет гражданининг муқаддас бурчидир» деб ёзиб қўйилган. Барча жамиятларда, барча даврларда инсониятнинг фаолияти, интилиши ва орзу-умиди Ватан ҳимояси билан боғлиқ бўлган. Бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади.

Эътиборингизга ҳавола этилаётган «Билиб қўйки, сени Ватан кутади» рубрикаси «Ватанпарвар» рубрикасининг узвий давоми бўлиб, эълон қилинадиган материалларда ҳамшаҳарларимизнинг Совет Армияси сафида хизматни ўтаётгани, мактаб, ўрта ҳунар-техника билим юртлари, корхона, муассаса, олий ўқув юртларида ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида ҳикоя қилинади. ДОСААФ спорт-техника клубларида спортнинг ҳарбий-амалий турларини ўргатиш тажрибасига оид, жангчиларнинг хизмат бурчларини ўтаётганликлари ҳақидаги корреспонденция, лавҳа, репортаж, шингил ҳикоя ва очеркларга кенг ўрин берилади.

Солдат мактублари

Бу бахтни қарангки

Ёшлигимдан табиатга қизиқардим. Шу боис ўлкалар, мамлакатлар ҳақида берилган телевидение кўрсатувларини ҳаяжон билан томоша қилардим. Бу ўлкада жасорат кўрсатиб меҳнат қилаётганларга ҳавасим келарди. Бу бахтни қаранг-ки, армия сафига чақирилганимда мен худди шу ўлкага тушиб қолдим.

Техникани билганлигим сабабли қийналмадим. Дастлаб юк машинасида янги магистралларни ўрнатишда қатнашдим. Ҳозир эса «Урал-375-8Т 210» автокранини бошқармоқдаман. Қисқаси ҳам жангчилик, ҳам гражданлик бурчимни бажаришда техникани билганлигим қўл келмоқда.

Ишдан ва хизматдан бўш пайтларимда адамнинг айтган гаплари эсимга тушади. Улар «Армияда хизмат қилиш ҳам катта бахт. Хаёлингга келмаган, тушингга кирмаган жойларни кўрасан. Турли миллат одамлари билан дўстлашасан. Баъзи одамлар пули билан ҳам у жойларни бориб кўролмайдилар», дердилар. Адамлар бутунлай ҳақ эканлар. Мен узоқ ўлкада ўзимга билдирилган ишончни оқлаётганимдан, умумий ишга ҳисса қўшаётганимдан ниҳоятда хурсандман.

Б. НОРМУҲАМЕДОВ,
Н-қисм.

Вақтида ўрганинг

Газетага ёзишимга армия хизмати вақтида бошдан кечирганларим сабаб бўлди. Мактабда ўқиб юрган кезларимизда бошқаларга нисбатан ўжарроқ эдим. Баҳона топиб, ҳарбий дарсларда қатнашмасдим. Жуда катта хато қилганлигимни дастлабки кунлардаёқ тушундим.

Машғулотга чиққанимизда сафдошларимнинг деярли ҳаммаси машқларни яхши бажаришди. Мен эса турникда яхши кўтарила олмадим. Фақат командирлар эмас, сафдошларим ҳам кулишди. Ниҳоятда мулзам бўлдим. Меҳрибон устозларимиз, ўқитувчиларимизнинг айтганларини қилмаганимга ниҳоятда ачиндим.

Ҳарбий хизмат пайтида ҳамма бир-бирига дўст, биродар бўлишига ишонч ҳосил қилдим. Қирғизистондан ҳарбий хизматга чақирилган Собир Эрназаров, Баҳодир Абдусаттаровлар анча чаққон, тетик йигитлар экан. Улар бўш пайтларида менга тўсиқлардан ўтиш, спорт машғулотларини бажаришда ёрдамларини аяшмади. Ҳозир яхшилар қаторидан жой олдим. Дўстларимдан миннатдорман.

М. ГУЛМАТАТОВ,
Н-қисм.

Жасоратга ёдгорлик

Ўз умрини халқ бахт-саодати, эл-юрт равнақи йўлида бахшида этган чин инсонларни ҳурмат билан ёдга олиш, уларнинг хотирасини абадийлаштириш хайрли ва эзгули ишдир. Тошкентдаги 9-мактабда ўқиган Адҳам Мирзаевнинг жасорати таҳсинга лойиқдир. У 18 ёшида ҳарбий хизматга чақирилди. Интернационал бурчини Афғонистонда ўтади. Топшириқларни бажаришда ҳозиржавоблиги, ҳушёр, топқирлиги билан ажралиб турди. Бу сафар ҳам у олдинда бораётган эди. Душман ўқи унинг кўкрагига қадалди. Довюрак жангчи кутилмаганда сафдан чиқди..

Кўп ўтмай мактабда «Сен ва сенинг учун» шиори остида митинг бўлди. Унда кичик сержант Мирзаевнинг онаси, қариндошлари, синфдошлари ва район комсомол комитетининг вакиллари иштирок этишди. Менга ҳам сўз беришди.

— Биз ёш авлод, сенинг жасоратингга бош эгиб, сен қилолмаган ишларни давом эттиришга, Ватанимизнинг муносиб ўғил-қизлари бўлиб етишишга ваъда берамиз. Сенинг хотиранг қалбимизда мангу яшайди, — дедим.

Кейин мактаб ҳовлисига Адҳам хотираси учун кўчатлар ўтказдик, сўнг қабристонга йўл олдик. Адҳам Мирзаевнинг қабрига қўйилган мармарда сурати турар эди. Район вакили нутқ сўзлади. Бизлар Адҳамни хотирладик. Шу пайтда Адҳамнинг онаси юм-юм йиғлар эди. Дунёдаги барча оналар тинчлик истайдилар. Ўз фарзандларини вояга етказар экан, она-Ватанга, халққа хизмат қилишларини орзу қиладилар. Адҳам афғон халқининг тинч ҳаёти, бахт-саодати учун ўз жонини фидо қилди. Кўпчиликни, халқни ўйлаганлар абадий яшайди!

Мактабда кичик сержант Адҳам Мирзаевга бағишланган стенд ташкил этилган. Унга ҳалок бўлганидан сўнг «Қизил Юлдуз» ордени билан мукофотланганлиги ҳақидаги ҳужжатлари, ёзган хатлари ва фотосуратлари қўйилган.

Кичик музейга қўйилган Адҳамнинг суратида инсонийлик, жасурлик ва мардлик мужассамлашган. У беғубор табассум, қатъий ишонч билан тенгдошларини ўқишга, ўрганишга, қийинчиликларга тик боқишга даъват этмоқда.

А. РАҲИМОВА.

Тошкентдаги 190-ўрта мактабда 136-ўқчи дивизиянинг музейи ташкил этилганига анча бўлди. Музейдаги экспонатларни бойитишга ёш изтопарлар катта ҳисса қўшишмоқда. Улар дивизиянинг ветеран жангчилари билан хат ёзишиб, янги маълумотлар ва экспонатларни аниқлашга муваффақ бўлишяпти. Яқинда музейга меҳнат ва уруш ветерани Н. Волков меҳмон бўлиб келди. У ўқувчиларга жанг воқеаларини, душман билан бўлган беомон олишувларда совет жангчилари ва офицерлари кўрсатган жасоратлар ҳақида сўзлаб берерди.

Р. Шарипов фототоси.

Қаердасиз, Собиржон ака?

Мана, урушнинг тугаганига ҳам қирқ бир йилдан ошди. Менинг отам ҳам уруш ветерани, Карелия фронтида жанг қилган. Ўша оғир йилларда у командирлик қилган 32-чанғичи-ўқчилар бригадасида ўзбекистонлик Собиржон Хўшмирзаев ҳам ёвга қарши аёвсиз курашган.

Урушдан сўнг отам жанговар дўстларини қидирди, кўплари билан учрашди, ёзишди. Лекин отамнинг дилида бир армон қолди. У ҳам бўлса дўсти Собиржонни қидириб топиш.

Бир неча бор Тошкентга ёзди, лекин натижа бўлмади. Отамнинг айтишича, Собиржон ака урушдан олдин Тошкентда ўқитувчилик қилган. Собиржон ака отамга жуда кўп яхшиликлар қилган экан. Шу боис уни кўришни ниҳоятда истардим.

Б. ГОРОХОВ.

Хандалар

Матрос медицина кўригидан ўтаётган чақирилувчига мурожаат қилди:

— Қайси қисмда хизмат қилмоқчисиз?

— Ҳарбий-денгиз флотида, ўртоқ сержант.

— Жуда соз. Сузишни биласизми?

— Иэ, сизларда пароходлар бўлмайдими?

***

Полковник эндигина йигитлик бурчини адо эта бошлаган оддий аскарни қабулига чақиртирди:

— Эшитишимча, телефондан хабарингиз бор экан. Уйдаги аппаратимизнинг товуши чиқмай қолди. Тузатиб берсангиз.

— Жоним билан, ўртоқ полковник. Фақат иш бошлашдан олдин бир нарсани сўрашга рухсат берсангиз.

— Марҳамат.

— Охирги марта телефон ҳақини қачон тўлагансиз?

— Ҳа, тушунарли. Боринг, сиз бўшсиз.

***

Сержант янги чақирилганларга ҳарбийча саломлашиш-йўл-йўриқларини уқтирарди:

— Эсларингизда бўлсин. Ҳар бир офицерга честь беришга мажбурсизлар!

— Ўртоқ сержант. Айтингчи, ёш лейтенантларга ҳам честь бериш шартми?

— Шарт. Энг муҳими, ўшалардан эҳтиёт бўлинглар!

***

Эр: Қизчамизнинг ўша бўшанг солдатга турмушга чиқишига қаршиман. Биронта тузукроғи, ақллироғи топилиб қолар!

Хотин: Қўяверинг, дадаси, Қизчангиздек пайтимда мен ҳам ақллироғини ахтарганимда, биласизми, дунёдан тоқ ўтган бўлармидим!

***

— Ўртоқлар, госпиталда даволанаётган «ғўр» Петерни кўриб қайтдим. Айтишларича, у ҳали узоқ ётармиш.

— Врачи билан ҳам танишиб қайтдингми?

— Йўқ, ҳамшира қиз билан!

***

Қиз илк бор солдат билан учрашувга ваъда бердию, ўзи ярим соатлар чамаси кечикиб келди. Тоқати тоқ бўлган ошиқ солдат ундан гина оҳангида секин сўради:

— Нима, соатингиз орқада қолганми?

— Соатимиз эмас, дадамлар! — кулимсиради қиз.

Б. МАМАТҚУЛОВ тўплаган.

Иккинчи истеъдод

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг студенти Алексей Десятов ёшлигидан кема модели спортига ихлос қўйди. У ўрта мактабда ўқиб юрган кезларидаёқ тўгаракларадаги машғулотларда мунтазам қатнашиб, радио орқали бошқариладиган кема моделларини яратиш сирирларини ўргана бошлади. Бу борадаги тажрибалари бир қанча мусобақаларда қўл келди. Ўзи тайёрлаган кемаларини радиотўлқинлари орқали моҳирона бошқарганлиги учун бир неча халқаро мусобақаларда совринли ўринларни қўлга киритди. Кейинчалик эса мамлакатимиздаги энг таниқли спортчилардан бирига айланди. Халқаро класслли спорт мастери унвонига сазовор бўлди.

Талантли спортчи яқинда Днепропетровск шаҳрида ўтказилган ўзиюрар бошқарилувчи кема моделлари бўйича ўтказилган мамлакат биринчилигида республикамиз шарафини ҳимоя қилди. Бу сафар ҳам у тайёрлаган кемалар буйруқларини нуқсонсиз бажарди. У яна мамлакат чемпиони унвонига сазовор бўлди. Бўлажак инженер иккинчи истеъдодини ҳам ана шундай муваффақиятли камол топтириб бормоқда.

Шу ўринда республикамизнинг бошқа спортчилари ҳақида ҳам тўхталиб ўтсак. Зеро улар энг тажрибали ва номдор спортчилар билан бўлган баҳсларда юқори маҳорат кўрсатиб, совринли ўринларни қўлга киритишди. Жумладан, Андрей Разумовский ўзи моделини яратган кемаларни бошқаришда маҳорат кўрсатиб, кумуш ва бронза медали билан тақдирланди. Республикамиз терма командаси тренери Владимир Чернов ҳам баҳсларда иштирок этди. У бронза медали билан тақдирланди. Бу муваффақиятлар умумий якунда терма командамизга тўртинчи ўринни эгаллаш имконини берди.

Т. ОБИДОВ.

Ҳар дам ғанимат

Ўтган йили қиш илиқ келиб, шаҳар хўжалигининг мавсумга тайёргарликдаги камчиликларини ёпиб кетганлиги ҳеч кимга сир эмас. Шунга қарамай энергия ва иссиқлик таъминотида, транспорт хизматида узилишлар содир бўлиб турди.

Хўш, бу йилги қиш мавсумига тайёргарлик ишлари шаҳар хўжалиги, уй-жой ва социал-маданий-маиший объектларда қандай бормоқда! Редакцияга меҳнаткашлар йўллаётган хатларга қараганда кўнгилдагидек эмас. Газетхонлар баъзи уй-жойлардан фойдаланиш участкаларида сансалорлик, ваъдабозлик давом этаётганлигини ёзишмоқда. Уйларнинг ертўласини сув босиб ётибди, чириган қувурлар алмаштирилмаётир, батареялар тешилган, томлардан чакка ўтмоқда. Меҳнаткашлар томонидан ЖЭУларга камчиликларни бартараф этиш ҳақида ёзилаётган аризалар эса чанг босиб, унутилмоқда

— «Ёрдамингизга муҳтожмиз, — деб ёзибди «Марказ — 17/18» кварталидаги 32-уйда яшовчилар номидан И. Зоҳидов. — Мана икки йилдирки, ертўламизни қишин-ёзин сув босиб ётади. Бу ҳақда 81-ЖЭУга қатнайвериб, чарчадик. Уйларимизни зах босиб кетди. Наҳотки бу йил ҳам қишда ана шу уйларда қийналиб, кун ўтказсак».

2-Қорақамиш массивининг 4-микрорайонидаги 4-А уйнинг 4-квартирасида яшовчи Р. Муҳамедов уларга хизмат кўрсатаётган 36-ЖЭУ раҳбарларининг лоқайдликлари ҳақида ёзган. «Уйимиздаги шифтлардан бир неча ойдан бери сув томади. Хоналарнинг деворлари ҳўл бўлиб ётибди. ЖЭУга чиқиб арзимизни айтсак, ваъда беришдан нарига ўтишмайди. «Бажарамиз» дея ҳафталаб йўқ бўлиб кетишади».

Шуни айтиш керакки, редакция Собир Раҳимов районидаги «Қорақамиш» массиви ва «Марказ— 17/18» кварталида яшовчи аҳолидан қиш мавсумига яхши тайёргарлик кўрилмаётгани ҳақида кўплаб хатлар олмоқда. Бу хатларнинг деярли ҳаммасида ЖЭУ хизматчиларининг ишларига ўта лоқайдлик билан қараётганлиги айтилиб, меҳнаткашлар томонидан тушаётган аризалар ўз вақтида бажарилмаётганлиги ёзилган.

Худди шундай мактублардан бир қанчасини Киров, Октябрь ва Сергели районларида яшаётган ҳамшаҳарларимиз ҳам йўллашган. Юнусобод массивидаги 10-квартал, 10-уй 10-квартирада истиқомат қилувчи Т. Йўлдошевлар оиласи шундай деб ёзган: «Шу йилнинг 29 июнь куни янги квартирага ордер олдик. Қувончимиз чексиз. Аммо уйдаги пала-партиш бажарилган ишлар кўнглимизни ғаш қилди. Битта хонанинг линолеуми йўқ, биттасининг эшиги қийшиқ, баъзи деразалар ёпилса очилмайди, очилса ёпилмайди. Бу ҳақда янги уйни қабул қилиб олган акахонлар ҳам, бизга хизмат кўрсатаётган 68-ЖЭУ раҳбарлари ҳам яхши билишади. Аммо ваъдадан нарига ўтишмаяпти. Батареялар пала-партиш ўрнатилганлигидан бу йил қишда тоза қийналсак керак».

Ана шу массивнинг 9-квартал, 21-уйида истиқомат қилувчи Шарипова, Матусевич, Турдиева, Ориповалар ўз хатларида шу йилнинг 14 августида янги уйга кўчиб келганликларини айтишади. «Мана икки ойдан бери сувсиз ўтирибмиз. Қишда нима бўлади, билмадик», деб ёзишади улар.

Бешқайрағоч массивидаги 48-коттежнинг 2-уйида яшовчи М. Ҳидояҭов хатини ўқиб, баъзи ЖЭУдагилар фақат қуруқ ваъда билан иш бажараётганлигига ишонч ҳосил қилиш мумкин. «Бундан ўн йил муқаддам уйимиз бузилиб, ана шу коттежга кўчиб келдик. Қурувчилар жуда кўп ишларни сифатсиз бажаришган экан. Айниқса, батареяларнинг иссиқлиги жуда қийнаб юборди. Бу ҳақда 56-ЖЭУдагиларга айтдик. Парво қилишмади. Шикоят қилиб бормаган еримиз қолмади, ҳамма ваъда беради, аммо бажармайди. Ҳадемай уйларни иситиш мавсуми бошланади. Наҳотки бу йил ҳам совуқда дийдираб чиқсак!»

Ҳозир шаҳримизда 106 та ЖЭУ бўлиб, улар ихтиёрида 7802 турар жой биноси мавжуд. Бизга шаҳар уй-жой бошқармасидан маълум қилишларича, бугунги кунда Куйбишев, Чилонзор ва Ҳамза районларида қиш мавсумига тайёргарлик ишлари 80 процентга адо этилган. Бошқа районларда иш кўнгилдагидек эмас. Айниқса, Октябрь, Киров, Собир Раҳимов, Сергели районларида кўп ишлар бажарилмаган.

Қолган ишга қоор ёғар

Квартиралардаги иссиқлик тармоғини ювиш ва қишга тайёрлаш ишлари ниҳоятда суст олиб борилмоқда.

Район уй-жойлардан фойдаланиш трестлари қишга тайёргарлик юзасидан белгиланган тадбирларни амалга оширишни жадаллаштириши, аниқланган камчиликларни бартараф этиш учун зудлик билан чоралар кўриши керак. Район Советларининг ижроия комитетлари турар жой бинолари қайси идорага қарашидан қатъий назар барча объектларда қишга тараддуд ишларининг бориши устидан таъсирчан назорат уюштиришлари лозим. Об-ҳавонинг очиқ кунларидан оқилона фойдаланиш керак.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ.

Инсон одоби азиз

> Бу гулшан аро йўқдир бақо гулига сабот,
> Ажаб саодат эрур қолса яхшилик билан от.
>
> Алишер НАВОИЙ.

Фарзандингиз нимага қизиқади?

Инсонда энг ноёб ва қимматли фазилатлардан бири — янги ва сирли бўлиб кўринган, нарсалар хусусиятларини билиб олишга бўлган қизиқишдир. Қизиқиш — ҳавас кишининг ўзи ёқтирган нарсага кучли диққат-эътибор қилиши ва унга эришиш учун доимо ҳаракат қилишда намоён бўладиган индивидуал хусусиятидир.

Ҳар бир боланинг бирон-бир фанга, касб-ҳунарга нисбатан албатта, қизиқиши бўлади. Болалардаги қизиқишлар асосан уларнинг дунёқараши, эътиқод ва идеаллари билан боғлиқ равишда вужудга келади.

Олтинчи синфда ўқийдиган Лазиз математикага жуда қизиқади. Математика унинг энг севимли фанларидан бири. У математика дарсларини шундай тинглаб ўтирадики, ҳатто дарснинг қандай тамом бўлганини ҳам билмай қолади. Уйга берилган масала ва мисолларни зўр иштиёқ билан бажаради. «Қизиқарли математика» китобидаги бошқотирғич масала-мисолларни мустақил ечишга ҳаракат қилади. Бундай машғулотлар вақтида у ҳеч зерикмасдан узоқ вақт ишлай олади. Шунинг учун ҳам у доимо математикадан «аъло» баҳоларга ўқийди.

Лекин шуни ҳам айтиб ўтиш кераки, ўз мазмунига кўра қизиқишлар ижобий ва салбий, юксак ва паст, бачкана қизиқишларга бўлинади.

Одам ақл-идроки ва билимларини ўстириш учун хизмат қиладиган қизиқишларни биз юксак ва ижобий қизиқишлар, деб айтамиз. Бундай қизиқишлар мавжуд бўлган кишилар умр бўйи бирор касб-ҳунар билан, ёхуд фаннинг бир ёки бир неча соҳаси билан муттасил шуғулланиб борадилар.

Ҳаётда баъзан бўлса ҳам, айрим кишиларда паст, бачкана қизиқишлар учраб турадики, бундай қизиқишларнинг мазмуни жуда саёз бўлиб, асосан кишининг ўткинчи ва бирдамлик ҳиссий эҳтиёжларини қондиришга қаратилган бўлади. Бу хил қизиқишлар киши ақлини чегаралаб, уни қуруқ, пуч шахсга айлантириб қўяди.

Бундан ташқари, қизиқишлар мустаҳкамлик даражасига қараб ҳам турли хил бўлиши мумкин. Баъзи болаларда қизиқишлар барқарор бўлиб, унинг бутун умри бўйи сақланиб қолади. Айрим болалардаги қизиқишлар эса аксинча, ўткинчи, тез ўзгарувчан бўлишлиги мумкин. Бу хил болалардаги қизиқиш бирор нарсага нисбатан тез вужудга келиб, маълум вақт ичида унга зўр ҳавас қўядилар, қаттиқ қизиқадилар. Лекин бу қизиқиш-ҳавас узоқ чўзилмасдан гуриллаб келиб, шундай тезлик билан сўнади, ёхуд унинг ўрнини дарров бошқа нарсага бўлган қизиқиш эгаллаб олади.

Шаҳримиз мактабларидан бирида 7-синфда ўқийдиган Шавкат исмли бола ўртоғи Ботир билан шахмат тўгарагига қатнай бошлади. Бир неча кун ўтгач, синфдош ўртоғи Аббоснинг бокс секциясига қатнашаётганини билиб, шахматга боришни йиғиштириб, бокс машғулотларига қатнай бошлади. Лекин бу ердаги талаблар унга оғир кўрингач, ундаги боксга бўлган қизиқиш йўқолиб, қўшниси Мухтор билан музика тўгарагига қатнай бошлади.

Албатта қизиқишларнинг бу хилда тез-тез ўзгариб туриши бола характерининг беқарорлиги билан белгиланади. Бу хил қизиқиш — ҳавас билан бирон-бир ҳунар ёки илмни чуқур ўзлаштириб бўлмайди.

Ёш болаларга воқеаликдаги ҳамма нарса янги, сирли бўлиб кўринади. Нарсаларнинг хусусият ва моҳиятлари улар учун ҳали қоронғу. Улар ўз тажрибаларида бундай нарсаларни билиб, ёки синаб кўрмаганлар. Шунинг учун уларда қизиқишлар тез юзага келади ва ривожланади.

Болалар билан иш олиб борувчи педагоглар, катта ёшдаги кишилар болаларнинг бу саволларига имконияти борича улар тушунадиган даражада содда қилиб жавоб беришлари керак. Бу ишда ҳеч қандай лоқайдлик, ялқовлик бўлмаслиги зарур. Чунки болалардаги қизиқишлар вақтида қондирилиб турилмаса, у секин-аста сусайиб, кейинчалик сўниб кетиши мумкин. Бу эса боланинг ақлий тараққиётини ҳам пасайтириб, ёхуд тўхтатиб қўяди. Афсуски, айрим мактабларимизда ўқувчилардаги, айниқса, бошланғич синф болаларидаги шу табиий қизиқишни ривожлантиришга кўпинча бефарқ қарайдилар.

Ўқитувчиларимиз ва мактаб педагогик коллективининг энг муқаддас вазифаларидан бири — ўқувчиларда барқарор қизиқишларни вужудга келтириш, уларда мавжуд бўлган қизиқиш-ҳавасларни вақтида илғаш, уни ривожлантириб боришдан иборат бўлиши керак. Машҳур рус педагоги ва психологи К. Д. Ушинский болаларда қизиқишларни ўз-ўзидан таркиб топиб ривожланмаслигини, бунда ўқитувчиларнинг профессионал маҳорати зарурлигини кўрсатиб бундай деб ёзган эди: «Ўрта ва қуйи ўқув юртларида ўқувчининг ўз-ўзидан фанга қизиқишини кутиб ўтириш ярамайди, лекин ўқитувчига уни тингловчи барча ўқувчиларни ҳамиша қизиққан ҳолда ушлаб туришга ёрдам берадиган метод керак бўлади».

Касб танлаш ва ўзи қизиққан соҳа бўйича ишлаш ёки ўқиш фақат жамият учунгина эмас, ўқувчининг ҳар жиҳатдан етук бўлиб етишувига таъсир қилади. Киши ўзи қизиқмайдиган соҳада ишласа ёки ўқиса у ҳеч қандай ташаббус кўрсатмайди. Бунинг устига ўзи хоҳламаган соҳада ишлаш уни зериктиради, азоблайди.

Тошкент шаҳридаги 179-мактабнинг тажрибали ўқитувчиларидан Ҳалима опа Соқиева ўз тажрибасидан сўзлаб берган бир воқеа жуда ибратлидир. 6-синфда ўқийдиган бир бола бадиий китоб ўқишга ҳеч қизиқмас, ўқитувчи тавсияси билан кутубхонадан олган китобларни ўқимасдан қайтариб берар экан. Ўқитувчи боланинг нимага қизиқишини билиш мақсадида уни кузата бошлаган ва унинг отаси билан спорт мусобақаларига тез-тез бориб туришлигини аниқлаган.

—Спорт ҳақида ёзилган китоб ўқишни хоҳлайсанми? —деб сўрайди ўқитувчи.

— Шунақа китобингиз борми? — қизиқиб сўрайди ўқувчи.

— Ҳа, бор.

Ўқувчи ўқитувчи берган китобни икки кундан кейин қайтариб беради.

— Ўқиб чиқдингми?

— Ҳа, ўқидим. Жуда қизиқ экан. Яна спорт ҳақида ёзилган китобингиз бўлса бериб туринг, эртагаёқ ўқиб олиб келиб бераман, — дейди энтикиб ўқувчи. Берилган иккинчи китоб ҳам тезда ўқиб чиқилган. Шундан кейин, ўқувчи болага фақат спорт ҳақидаги китобларнигина эмас, бошқа мазмундаги китобларни ҳам ўқиб чиқишга бериб тура бошлаган. Бола тез кунда синфдаги энг кўп ўқийдиган ўқувчилар қаторига қўшилган. Дарсларни ўзлаштириши, баҳолари яхшилана бошлаган. Шундай қилиб, бадиий китоб ўқишни ёқтирмайдиган бола, ўқитувчининг унга нисбатан усталик билан ёндашиши натижасида мактабдаги энг яхши китобхон ўқувчига айланган.

Бундан ташқари, ўқув-тарбия ишларида кўрсатмалилик, ўқитувчининг жонли ва қизиқарли ҳикояси, турли-туман тажриба ва экскурсиялар ўқувчилардаги қизиқишларни янада ривожлантиради. Ҳозир мактабларимизда, пионер уйи ва саройларида, мактабдан ташқари муассасаларда ҳар хил тўгараклар, спорт секциялари ишлаб турибдики, буларнинг ҳаммаси, ўқувчиларимиздаги турли хил қизиқишларни ривожлантириш учун, уларни ҳар томонлама ривожланган шахс бўлиб етишиши учун хизмат қилади.

Қизиқишлар аввало фаолиятда юзага келиб, фаолият жараёнида ривожланиб, сайқалланиб боради.

М. МАМАТОВ,

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университети психология кафедрасининг катта ўқитувчиси, фалсафа фанлари кандидати.

Кино санъати хазинаси

Абдулла Қаҳҳор туғилган куннинг 80 йиллигига Комил Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» киностудиясида унинг «Ўтмишдан эртаклар», «Даҳшат» асарлари асосида янги картина яратилмоқда. Фильм режиссёри Олим Эргашев Бутуниттифоқ Давлат кинематография институтнинг режиссёрлик факультетини тамомлаган. У ўзининг диплом ишида ҳам А. Қаҳҳор асарларига мурожаат этган. Режиссёрнинг «Гурия» деб номланган диплом фильми ГФРда ўтказилган ёш ижодкорлар фестивалида юқори баҳоланиб, ўзига хос услуби кўпгина кинотанқидчиларга манзур бўлган эди.

— Менинг янги фильмим мавзуи жиҳатидан «Гурия»нинг давоми ҳисобланади, — деб ҳикоя қилади режиссёр. Шу пайтгача Абдулла Қаҳҳор асарлари асосида Л. Файзиевнинг «Синчалак» фильмини ҳисобга олмаганда, биронта картина яратилмаётганлигига ҳайронман. Негаки, унинг асарлари жуда экранбоп. Айниқса, адибнинг образ яратиш услуби, деталлардан, диалоглардан усталик билан фойдаланиши кўпчиликка мактабдир. Масалан, бирор асарда қаҳрамонга фалончи ундай эди, фалончи бундай эди, деб тавсиф берилмайди. Балки китобхон буларни қаҳрамоннинг ҳаракатларидан, сўзларидан билиб олади.

Биз атайлаб картинамизга «Ўтмишдан эртаклар» қиссаси билан «Даҳшат» ҳикоясини танладик. Чунки, унда ўзбек халқининг инқилобдан илгариги аянчли турмуши катта маҳорат билан чизилган. Бу асарлардаги сюжетларнинг мукаммаллиги, реализмнинг кучлилиги алоҳида эътиборга лойиқ. Айниқса, «Даҳшат» ҳикоясида адолатсизлик асосига қурилган ижтимоий тузум кирдикорлари яққол кўрсатилган. Унда ҳақ-ҳуқуқи поймол қилинган ўтмиш шарқ аёлларининг тақдири Унсин образида мужассамдир.

Бу фильмда ҳикоядаги асосий сюжет линияси сақланган бўлиб, фақат маймун образи хизматкор билан алмаштирилди, холос. Чунки, шуниси ҳақиқатга яқинроқ бўлди.

Бош қаҳрамон Абдулла ролини 6-синф ўқувчиси Элдор Исҳоқов ижро этяпти. Унсиной ролида эса Тошкентдаги 110-мактаб ўқувчиси Нодира Аҳмаджонова чиқади.

Фильмнинг деярли барча кўринишлари Қўқон ва Исфарада суратга олинди.

М. ИБРОҲИМОВА.

НАЗОКАТ — ДИЛ ОРОМИ.

Китоб жавонингизга

Нашриёт туҳфалари

Атоқли адиб, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, СССР Давлат мукофотининг лауреати Абдулла Қаҳҳор таваллудининг 80 йиллиги муносабати билан Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти унинг бир қатор асарларини босмадан чиқармоқда. Жумладан, ёзувчининг беш жилдлик «Сайланма» асарлари нашр этилмоқда. Ҳозирга қадар «Сайланма»нинг биринчи ва иккинчи жилдлари китобхонлар қўлига етиб борди. Мазкур «Сайланма»нинг биринчи жилдига адибнинг машҳур «Сароб» романи ва 30-йилларда ёзилган ҳикоялари киритилган. Ёзувчининг биринчи романида буржуа миллатчилари таъсирига тушиб қолган ёш зиёлининг мураккаб дунёси ва фожиаси, умуман аксилинқилобчиларнинг инқирози ўта таъсирчан ва ишонарли тасвирланган. 2-жилдидан эса ёзувчининг «Қўшчинор чироқлари» романи жой олган.

«Қўшчинор чироқлари» романида ўзбек қишлоқларига кириб келган янги ҳаёт нафаси, кишилар маънавий дунёсида содир бўлган инқилобий ўзгаришлар ёрқин ва ҳаққоний бўёқларда акс эттирилади. Коллективлаштириш даврининг жонли шаҳодатномаси сифатида бу асар ҳамон китобхонлар қалбини ҳаяжонга солиб келмоқда. Шунингдек, бу китобдан ёзувчининг 40-йилларда ёзган ҳикоялари ҳам ўрин олган.

Абдулла Қаҳҳор ижоди билан бепоён мамлакатимизнинг халқлари ҳам яқиндан танишадилар. Бу шарафли ишни ҳам нашриётимиз амалга оширмоқда. Ёзувчининг «Сароб» романи рус тилида босмадан чиқарилди.

А. Қаҳҳор билан ёнма-ён қалам тебратган, унинг ижоди билан яқиндан таниш бўлган ёзувчи, санъаткор, олимларнинг, дўстларнинг эсдаликлари жамланиб, тўплам ҳолига келтирилди.

Тўпламдан К. Симонов, Иван Ле, Янка Купала, С. Муқонов, Г. Севунц каби рус ва қардош халқлар адабиёти вакилларининг хотиралари, дил сўзлари ўрин олган. Китоб «Абдулла Қаҳҳор замондошлари хотирасида» номи билан нашрдан чиқиш арафасида.

Бундан ташқари, ёзувчининг халқ ўртасида машҳур «Анор» ҳикояси чиройли безаклар билан сайқал берилган жажжи китобча шаклида рус тилида нашр қилинмоқда.

Яна бир китобча «Адабиёт — атомдан кучли» деб аталади. Бу ҳикматнамо ҳукм А. Қаҳҳор қаламига мансуб. Шунинг учун ҳам бу сўзлар ўзбек тилида чоп этилаётган жажжи-совға нашрига ном қилиб олинди.

Китобхонларга маълумки, севимли ёзувчимиз А. Қаҳҳор умр бўйи меҳнаткаш халқ дилининг таржимони бўлиб ижод қилди. Адибимиз сўз санъати ҳақида, адабиётимизнинг юксак ғоявий-бадиий савияси ҳақида кўп фикрлар баён қилган эди. Бу фикрлар мазкур жажжи китобда ўз аксини топган.

Адибнинг расми билан ўзбек ва рус тилида нашр этилган плакатлар ҳам китобхонларимизга мазкур бўлмоқда.

Саломат АЗИМОВА,
нашриёт ходими.

Столнинг шикояти

(Монолог)

«Мен столман! Стол бўлганимда ҳам қандоқ денг, нақд клуб мудирининг столиман. Баъзи бировлар менга етишолмай доғда юрар эмишлар, баъзи бирови эса менга етишгач, эрталабдан кечгача бошимга муштлагани-муштлаган. Баъзи бирови эса, менга тирсагини қўйиб, мудрагани -мудраган, баъзи бирови бор, жуда ҳам бадқилиқ, ҳоли қолди дегунча икки оёғини устимга чиқариб олади. Бу хилдаги эгаларимнинг қилмишларидан жуда ҳам уялиб кетаман! Қани энди тилим бўлса-ю, уларга стол муштлаш, столга суяниб мудраш, столга икки оёғини чиқариб талтайиш, унча-мунча уёқ-буёқдан тушган «совға»ларни киши билмас бағримга яшириш, соф виждонли киши учун ярашмайди, деб «танбеҳ» берган бўлар эдиму, аттанг, тили йўқ столман...

Мен болалар столига, ошхонадаги столларга, шахмат-шашка ўйналадиган столларга, жамики одамларнинг ҳожатини чиқараётган дўстларимга ҳавасим келади.

Сизларга ўртанган дилидагини баён қилувчи, муштдан зериккан тўрт оёқли салобатли столдан салом!»

Стол билан тиллашиб, унинг шикоятини ёзиб олувчи
Мирзо ҲАЙДАР,
Андижон область, Пахтаобод район, Ёлғизбоғ қишлоғида истиқомат қилади.

Танбеҳ

Куни-кеча кўрдим бир
магазинда,
Қўпол гапирарди Сотувчи
тинмай.
Магазин мудири имлаб
шу зумда,
Танбеҳ берди унга: —
Гапирма билмай!
Ҳамиша ёдда тут, билиб
қўй укам,
Қулоққа зиракдек шуни
тақиб ол!
Қайтимин сўрамай,
демадими кам, —
Бундай Харидорга
гапирма қўпол!..

Сами АБДУҚАҲҲОР.

Иқрор

Ҳажвия

Яқинда институтни битирган шифокор йигит бир қизга ошиқу беқарор бўлиб қолибди-да, изҳори дил учун унга муҳаббатнома битибди. Қиз бечора ҳарчанд тиришмасин, бу битикни ўқишнинг эвини қила олмабди. Шунда унинг калласига ажойиб бир фикр келибди-да, хатни олиб тўппа-тўғри фолбиннинг олдига борибди. Салом-аликдан сўнг фолбиннинг қўлига битта уч сўмлик билан қўшиб хатни ҳам қистирибди-да, унинг мазмунини чақиб беришни сўрабди. Фолбин хатнинг у ёғини айлантириб кўрибди, бу ёғини айлантириб кўрибди, ҳидлаб кўрибди, тишлаб кўрибди, охирида ноилож қиздан сўрабди:

— Ҳой қизим, фолинг-фол экан, андак чигали бор экан. Фақат тўғрисини айт, хат кимдан келган! Тўғри жавоб берсанг, жумбоқнинг тугуни ечилар, яширсанг — фолимга кафил бўла олмайман.

Фолининг очилишини истаган қиз, юрагидаги борини тўкиб солибди:

— Бир дўхтир йигитдан...

Шунда фолбин хатни шартта қизнинг қўлига тутқазибди:

— Агар хатни шайтон ёзган бўлса ҳам эплардим-у, дўхтир ёзган номага тишим ўтмайди, — иқрор бўлибди фолбин уч сўмликни «тўғри» чўнтагига яшираркан.

Муҳаммад ПИРРИЕВ.

Бувижон, ўқиб беринг

Муғамбир илон ва содда қалдирғоч

Эртак-топишмоқ

Қалдирғоч бошқа қушларга қараганда жуда тез учиши туфайли биринчи бўлиб баҳорни бошлаб келган экан. Ана шундай биринчилар сафида келган бир қалдирғоч айвон шипига уя қуриш учун лой олгани анҳор лабига қўнибди. Қирғоқдаги ўт-ўланлар орасидан узун бир илон ўрмалаб чиқиб қолибди-да:

— Ассалому алайкум, қора қош, қора соч Қалдирғоч! Сув ичгани келдингми? — деб сўрабди вишиллаб.

— Йўқ. Уя қуряпман, лой олгани келдим. Нима ишинг бор эди, нега сўраб қолдинг? — дебди Қалдирғоч вижирлаб.

— Кел, иккаламиз дўст бўламиз. Қаерга уя қураётганингни менга кўрсатсанг, сенга ёрдамлашиб юбораман, хўпми? — дебди Илон яна вишиллаб.

— Йўқ, мен сен билан дўст бўлолмайман, чунки одатингни яхши биламан.

— Сен дўстлашишни истамасанг, менга ёрдам бер. Мени бирон танишинг билан дўстлаштириб қўй. Бир ўзим ёлғиз, зерикиб қолдим, — дея ялинибди Илон.

Қалдирғоч «хўп» деб учиб кетибди-да, салдан кейин шу ерга Типратиканни бошлаб келибди. Типратиканни кўриши билан илон билонглаб бир тешикка қочибди. Қалдирғоч тешик ёнига келиб:

— Ҳой, илон, бу ёққа чиқ, сени дўстим Типратикан билан таништириб қўяман! — дебди чуғурлаб чақириб.

Илон тешикдан бош чиқармай дебди:

— Сен жуда содда экансан, ҳеч маҳал Илон Типратикан билан дўст бўлганини кўрганмисан?!

— Йў-йўқ, — дебди Қалдирғоч чўзиброқ.

— Шундай экан, биз ҳам бир-биримиз билан дўст бўла олмаймиз.

— Бўлмаса сен нега Қалдирғочга дўст бўлишни таклиф қилдинг? — сўрабди Типратикан тешикдан мўралаб. Ўшанда Илон жавоб бермаган экан. Типратикан жаҳл билан:

— Сеними ҳали, шошмай тур, қўлимга тушсанг, адабингни бераман, — деб яниб қўйибди.

Ана болажонлар, эртакни ўқидик. Энди айтинг-чи, нима учун Сичқон Мушук билан, Асалари Айиқ билан, Чумчуқ Чигиртка билан, Қуён Бўри билан, Товуқ Тулки билан дўст бўла олмаслигини биласизми?!

Собит ҒАФУРОВ.

ТОШКЕНТНИНГ СЎЛИМ ОҚШОМИ. Р. Шарипов фотоэтюдлари.

Об-ҳаво таъсирининг олдини олиш

Об-ҳаво саломатлигимизга, иш қобилиятимиз ва кайфиятимизга сезиларли таъсир кўрсатиши аллақачондан бери маълум. Одам, айниқса касал бўлса, об-ҳаво шароити ўзгаришларини баайни барометр каби сезади: баъзилар бош оғриқ ва бош айланишни ҳис этсалар, бошқалар — мадорсизланадилар, яна бошқалар эса — юрак атрофида оғриқ пайдо бўлганини ҳис этадилар ва ҳоказо. «Ёмон» об-ҳаводан кўпинча эски жароҳатлар зирқираб оғрийди.

Олимлар инсон саломатлигининг об-ҳаво шароитларига боғлиқлигини фаол тадқиқ этмоқдалар. Кейинги йилларда мазкур муаммога қизиқиш анча ошди. Бу медицина иқлимшунослиги (одам касалликларини иқлим омиллари билан даволаш ва профилактика қилиш ҳақидаги фан), биоиқлимшунослик (об-ҳаво ва иқлимнинг одам ва ҳайвонлар организмига таъсири ҳақидаги фан) ва гелиобиология (қуёш активлигининг одам ва ҳайвонлар организмига таъсири ҳақидаги фан)нинг тараққий этиши билан боғлиқ. Ана шу фанларнинг ютуқлари асосида шифохоналар ва касалхоналарда об-ҳавони медицинавий прогнозлаш ва об-ҳаво профилактикаси (метеопрофилактика) марказлари ва хизматлари ташкил этилмоқда. Уларнинг вазифаси беморлар ҳамда соғлом кишиларда метеопатик таъсирларни профилактика қилишдан иборатдир.

Ҳеч қандай организм ташқи муҳит шарт-шароитларисиз яшай олмайди. Бироқ, инсон тараққиёти жараёнида организмнинг ички чидамлилиги, яъни ички муҳитнинг мунтазамлигини муайян даражасини таъминлашга қодир механизмлар шаклланган. Касалликнинг келиб чиқиши ана шуларга боғлиқ бўлади. Ташқи муҳит омиллари ва одамнинг об-ҳаво қўзғатувчисига нисбатан мойиллиги даражаси организмда метеопатик таъсирланишнинг (организмнинг об-ҳаводан ёмон таъсирланиши) рўй беришга олиб келиши асосий омиллар ҳисобланади. Барча метеорологик ва синоптик омиллар жамланган ҳолда об-ҳавони шакллантиради. Об-ҳавонинг таъсири ранг-баранг. У одамнинг муҳит билан иссиқлик алмашинувини ўзгартиради, тери қопламалари қон алмашинувини тартибга солади, асаб, нафас олиш, юрак-томир ва тер чиқариш системаларига таъсир кўрсатади, кайфиятни, ақлий ва жисмоний активликни, иштаҳани ўзгартиради. Бевосита таъсир кўрсатишдан ташқари билвосита — шартли рефлектор таъсири ҳам мавжуд. Одам, ҳатто иссиқ, қуруқ ва ёруғ бинода турган ҳолда ҳам ва «заҳкаш» об-ҳавонинг кайфиятни бузувчи таъсирини ҳис этади. Ғир-ғир шамолдан, изғириндан, момақалдироқ ва чақмоқдан ҳадиксирайди. Демак, атмосферанинг зарарли таъсирини енгиллатишни ўрганиш, даволаниш жараёнида врач билан ҳамкорликда иш кўриш даркор.

Ўзбекистонда биринчи марта 1983 йил тузилган Н. А. Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий тадқиқот институти қошидаги медицина метеопрогнозлаш ва метеопрофилактика маркази Ўрта Осиё регионида мунтазам ўзгарувчи об-ҳаво омиллари шароитида бемор организмнинг кўникма механизмлари қонуниятларини ўрганиш ва маҳаллий шароитларга мувофиқ равишда профилактика тадбирларини ишлаб чиқиш учун кенг имкониятлар очди. Маълумки, организмнинг мослашув қобилиятлари пасайса, об-ҳаво ўзгаришларига мойил беморларда об-ҳаво ўзгаришидан бир неча соат ва баъзан бир неча сутка олдин касаллик белгилари пайдо бўлади.

Бу, айниқса куз ва баҳор мавсумларида намоён бўлади. Демак, ҳозир куз келган пайтда мавсумий об-ҳаво профилактикасини ўтказиш — организмни об-ҳаво ўзгаришларига чиниқтириш ҳақида ўйлаш лозим. Бу тадбир нималарни кўзда тутади? Одам организмининг йиллик, мавсумий, ойлик, ҳафталик ва суткалик биологик маромини ҳисобга олган ҳолда меҳнат ва дам олишни тўғри, бир маромда ташкил этиш керак. Табиатан одам организмида биоритмлар мавжуд, улар унинг кайфиятини бошқаради, иш қобилияти ва саломатлигини белгилайди. Беморлар йилнинг муайян даврида, айниқса мавсумларида ўзларини ёмон ҳис этишлари мумкин. Бу кўпинча ёзнинг ва қишнинг охирида кузатилади. Бизнинг кузатишларимизга қараганда, касалликлар зўрайишининг энг кўп миқдори октябрь ва ноябрь, февраль ва мартга тўғри келади. Шу боисдан юрак-томир ва бўғин касалликлари бўлганлар ҳозирдан организмни мустаҳкамлашга қаратилган профилактика тадбирларини ўтказишлари керак.

Мавсумий об-ҳаво профилактикаси даволаш физкультурасини, парҳезни, аутоген машқни, ўз-ўзини массаж қилишни, дори-дармонлар билан даволанишни ўз ичига олади. Юрак-томир системаси касал беморлар врач тавсиясига кўра сентябрь, октябрь, январь мобайнида дори-дармонлар қабул қилишлари керак. Бундан ташқари мазкур группадаги беморлар ишлаб чиқариш гимнастикаси билан шуғулланишлари, айни пайтда жисмоний ишни чеклашлари лозим. Ҳар куни масофани узайтирган ҳолда муайян вақт пиёда юришлари мақсадга мувофиқдир. Оёқларни чиниқтириш катта аҳамиятга эга. Бу тадбир оёқларни нам сочиқ билан ишқалашдан бошланади. Сўнг оёқ кафтларини ювишга ўтилади ва ниҳоят уларни тўлиқ сувга солиб ювилади. Бу муолажа уйқуга ётиш олдидан ўтказилади. Аввал сув 30 даража атрофида бўлиши керак, аста-секин 10 даражагача пасайтирилади. Муолажа давомийлиги 1—2 минут. Оёқ ювилгандан кейин яхшилаб сочиқ билан артилади, тери қизаргунча ва илиқлик пайдо бўлгунича қўллар билан уқаланади. Томир касалликларида ҳавони манфий заряд билан ионлаштириш яхши самара беради. Манфий ионлар таъсирида терининг совуқлик рецепторлари сезувчанлиги пасаяди. Ҳозирги пайтда ҳаво ионизаторларининг кўпгина хиллари мавжуд. Қўлда кўтариб юриладиган столга қўйилувчи электр ионизаторидан фойдаланиш мумкин. Манфий ионлар билан об-ҳаво профилактикаси профилактика ойи мобайнида ҳар куни амалга оширилади. Ионлаш 10 минут давом этади. Уни исталган пайтда ўтказиш мумкин. Эрталаб ишга кетгунча ўтказиш айниқса яхши.

Ноқулай об-ҳаво шароитида овқатланиш режимининг бузилиши томир касалликлари зўрайишини тезлаштиради. Нотўғри овқатланиш, айниқса ош тузини кўп истеъмол қилувчи аҳоли групаларида — йирик томирлар оралиғини торайтиришга ва артериал босими оширишга олиб келувчи омиллардан бири ҳисобланади. Шу боисдан овқатланишга алоҳида эътибор бериш меньюга узум, қовун, шафтоли, ошкўкларни кўпроқ қўшиш лозим. Организм қишда кўпроқ калорияга муҳтож бўлишини ҳисобга олиб, ёрмали ва хамир таомларни кўпайтириш зарур. Овқат таркибида витаминлар, консерваланган мевалар, шарбатлар кўп бўлиши лозим.

Мавсумий метеопрофилактика даврида об-ҳавонинг салбий таъсирини ҳис этувчи барча шахслар профилактика ойлари мобайнида ҳар куни асал истеъмол қилишлари зарур. У организмнинг ҳимоя хусусиятларини оширади, асаб, юрак-томир ва бошқа системалар фаолиятини яхшилайди. Асални наъматак меваси, лимон, ош лавлаги, алой шарбатлари ва ёнғоқ билан истеъмол қилган маъқул. Юрак-томир касалликларига, айниқса гипертония касаллигига чалинган беморлар қаттиқ ҳаяжонланадиган вазиятлардан эҳтиёт бўлишлари, даволовчи врачнинг тавсияларини аниқ бажаришлари, турар жой бўйича поликлиникада диспансер ҳисобида туришлари, ортиқча жисмоний ва ақлий зўриқишдан ўзларини тийишлари, уйқу (бир суткада камида 8—9 соат), меҳнат, дам олиш ва овқатланиш (бир кунлик ош тузи истеъмолини 3—4 граммга чеклаш) режимига қаттиқ риоя этишлари, вазнларини кузатиб боришлари, кўпроқ ҳаракатланишлари, алкоголь истеъмол қилмасликлари, чекмасликлари зарур.

Ана шу шартларга риоя этиш организмнинг, айниқса куз ва баҳорда об-ҳавонинг ноқулай таъсирига қаршилик кўрсатишини оширади.

Н. МАЖИДОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.

Бу—қизиқ

СЦЕНАРИЙДАГИДЕК ЭМАС

Венесуэла пойтахти Каракас яқинида фавқулодда ҳодиса — автобус вертолёт билан тўнқашиб кетди. Вертолёт шаҳар яқинида телефильмни суратга олишда қатнашаётган эди. Сценарийга мувофиқ вертолёт ер бағирлаб учаётган эди, шу вақт суратга олиш зонасига автобус кутилмаганда кириб қолади.

Тўқнашув натижасида вертолёт қинғир-қийшиқ темир-терсакка айланган. Бахтни қарангки, учувчи ва артистлар енгил яраланишган.

ШАМЛАР ЎРНИДА

Филиппиндаги Илонло шаҳри атрофида бангалумбатиз деб аталадиган дарахт ўсади. Бу дарахт ҳар йили 30 дона — юз килограммлик сават тўладиган мева беради. Улар ёнғоққа ўхшайди, лекин уни ейишмайди, балки уларни шам ёки газлампа ўрнида ишлатишади. Унинг меваси тез ўт олади ва узоқ равшан ёнади. Унинг бир дона меваси 15 минутгача ёритади.

Аҳад НОСИРОВ тайёрлаган.

Мардлик, жасорат, шон-шуҳрат тўғрисида

Асадбек Ҳабибуллиннинг жанговар йўллари

Агар Тошкентлик Асадбек Ҳабибуллиннинг Улуғ Ватан уруши йилларидаги жанговар йўлларини харитага туширадиган бўлсак, узун, эгри-бугри чизиқ ҳосил бўлур эди. Ҳозир у 73 ёшда, лекин саналар, шаҳар ва қишлоқларнинг номларини яхши эслайди. Ахир, Асадбек уруш йиллари ана шу йўлларни босиб ўтган-да. Ўшанда неча-неча минг километр йўл орқада қолган эди...

Ветераннинг «жанговар йўли» Москва бўсағасида, даҳшатли 1941 йилда бошланиб, музаффар 1945 йилда Берлиннинг асосий кўчаларидан бири — Унтер-Ден Линденда тугаган эди.

Ватанимиз пойтахтида унинг ўспиринлик, йигитлик йиллари кечган. Асадбек ўз она юрти Қўқонда етти йиллик мактабни тугатганидан кейин Москва авиация институтининг ишчилар факультетига ўқишга кирди. Шундан кейин комсомол аъзоси Ҳабибуллинни авиация қисмига юборишди, бу ерда у Испания сафарига, республика учун жанг қилишга ҳозирлик кўрди.

Аммо у ўз жанговар йўлини узоқ Пиреней ярим оролида бошлай олмайди, чунки Испанияда граждан уруши тугаб қолди. Лекин она-Ватан чегараларида қора булутлар пайдо бўлган эди.

1941 йилда мен Ўрта Осиё индустрия (ҳозирги Тошкент политехника) институтининг студенти эдим, — деб эслайди ветеран.. — Ҳар куни ўз қулоғимиз билан радио хабарларини тинглар эканмиз, фашист галалари Москвага яқинлашиб келаётганликларини эшитиб, дарғазаб бўлардик. Ана шу гўзал шаҳарда мен ёшлигимнинг бахтиёр онларини кечирганман. Байрам кунлари қўшиқ айтиб пойтахт майдонлари ва кўчаларини кезганмиз. Наҳотки, энди бу ерга фашистнинг шум қадами етса.

Бошқа студентлар билан бирга мен Фрунзе шаҳридаги офицерлар тайёрлаш олти ойлик курсига жўнадим. Лекин курсни тугатишнинг иложи бўлмади. Ўша кезлар Москва мудофааси учун зарбдор бригадалар тузилаётган эди. Мен ҳеч иккиланмасдан ана шу бригадалардан бирига кирдим. Биз пойтахтга жуда оғир кезлар, яъни Октябрь ойида етиб бордик, душман шаҳар бўсағасида турар эди. Волоколамск йўналишидаги Рождествено қишлоғида 2 ноябрь куни ҳаётимда илк бор жангга кирдим. ...Ўша воқеалар хусусида тарихчилар, шу жангларнинг иштирокчилари кўп ёзишган, бирон бир янги гап айтиш қийин. Фақат шуни айтишим керакки, улуғ шаҳар ҳимоячилари пойтахтни жондан азиз деб билиб, Москвага душманнинг қадами етмаслиги учун қўлларидан келган ҳамма ишни қилдилар. Зах окопларда, душманнинг ёмғирдек ёғилиб турган ўқлари остида жанг қилаётган руслар ва ўзбеклар, украинлар ва татарлар, қозоқлар ва белоруслар, бошқа халқларнинг вакиллари Москвани ҳимоя қилиш учун жонларини ҳам аямаслик ҳақида қасамёд этиб шу ондаёқ уни бажо келтиришар эди. Ильинское. Новопетровское қишлоқларидаги, Истра, Волоколамск шаҳарларини озод қилиш учун бўлган қирғинбарот жангларда кўп ўртоқларимдан жудо бўлдим... Шундан кейин мен кўп жангларда қатнашдим. Аммо Москва учун жангларда иштирок этганим билан ҳамиша фахрланиб юраман.

Ярадор бўлишга қарамай, Асадбек Ҳабибуллин жанговар сафда қолди. Смоленск области, Белоруссия, Латвия, Польшани озод қилишда қатнашди, афсонавий Сандомир плацдармида жанг қилди, Висла, Одер дарёларини кечиб ўтди ва ниҳоят Г. К. Жуков қўмондонлик қилган 1-Белоруссия фронти учинчи зарбдор армияси составида Берлинга ҳужум қилди. Ветеран ҳозир ҳам, эҳ, аттанг, урушни Рейхстагда тугатмадим-да, деб қўяди. Асадбек фашизмга қарши курашни Москва мудофааси учун бўлган оғир жангларда бошлаган эди. Мободо урушни Рейхстаг ёнида тугатганида бу ветеран жанговар таржимаи ҳолининг қонуний якуни бўлур эди.

Асадбек Аглюлович урушдан кейин институтни битирди. Қорақалпоғистонда, Қарши чўли қўриғида, Ўзбекистоннинг бошқа районларида ишлади. Унинг лойиҳалари асосида анчагина уй-жой ва жамоат бинолари қурилди.

Ҳозир у пенсияда, аммо уруш ветеранлари совет комитетининг Тошкент секцияси ишида фаол қатнашиб келмоқда, ҳалок бўлган жангчилар хотирасини абадийлаштириш комиссиясига бошчилик қилмоқда. Унинг ғайрати билан Тошкентдаги 64-мактабда, бир қанча маҳаллаларда ҳалок бўлган солдат ва офицерлар шарафига ёдгорликлар очилди.

Ҳабибуллин Москвадаги Қизил байроқ орденли, 2-даражали Суворов орденли ўзининг жонажон 207 Померан ўқчи дивизияси ветеранлар кенгаши билан хат ёзишиб туради.

— Кенгаш раиси, истеъфодаги полковник А. Н. Бессараб, И. П. Глинский, бошқа қуролдош дўстларим мени пойтахтга, полкдошлар билан учрашувга таклиф этишяпти, — дейди ветеран ЎзТАГ мухбирига. — Тез орада жанговар дўстларим билан дийдор кўришиш умидидаман, ҳозирча эса иш кўп. Мактаб ўқувчилари, студентлар, ёш ишчилар даврасида тез-тез бўлиб турибман. Ҳаётга эндигина қадам қўяётган ёшларга совет халқининг уруш йилларидаги буюк жасорати ҳақида сўзлаб бериш бизнинг бурчимиздир.

«Ташгипрогор» лойиҳалаш институти шаҳардаги барча қурилаётган объектлар лойиҳаларини тез ва соз тайёрлаб бермоқда. Айниқса, бу борада институт биринчи устахонаси малакали мутахассислари жонбозлик кўрсатишаётир. Улар яқинда Қўйлиқ бозори қаршисида келажакда ростлайдиган янги микрорайон лойиҳасини яратдилар. Бу микрорайон Куйбишев шоссеси ва Тошкент ҳалқа йўли билан туташади.

СУРАТДА: устахонанинг бир группа лойиҳачилари иш устида.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

Биолаборатория учирилиши олдидан

Совет олимлари ва инженерлари космонавтлар бошқарадиган узоқ космик экспедициялар илмий заминини ташкил этувчи фундаментал проблемалар тадқиқотини чуқурлаштириб бормоқдалар. СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг медицина-биологик проблемалар институтида сентябрь охирларига мўлжалланган навбатдаги биологик йўлдош учирилишига тайёргарлик ниҳоясига етмоқда.

Бу илмий экспедициянинг программаси кўп жиҳатдан ноёбдир. Биринчидан, у узоқ — икки ҳафтагача давом этиши билан олға босилган каттагина қадам бўлади. Масалан, ҳозирги қадар Совет ва Америка экспедицияларида тажриба қилиб кўрилган шундай маймунлар 9 кундан кўп учмаганди. Бинобарин, илк бор олимлар тирик организмнинг вазнсизлик ҳолатига кўникиш биринчи босқичидан стационар ҳолатга ўтиш нозик механизмини тадқиқ этиш имкониятига эга бўладилар.

Бош эксперимент ўтказишга даъвогар — Сухуми питомнигидан келтирилган икки маймунга ҳали космик номлар берилганича йўқ. Шунга қарамай, учишга ва учишдан олдинги машқларга номзодлар танлаш жараёнида улар дарҳақиқат космик классдаги «операторлик маҳорати»ни кўрсатишга муваффақ бўлди. Маймунлар тренажерда учиш программасининг элементларидан бири — вестибуляр барқарорлик тадқиқотига тақлид қилиб, 20 минут мобайнида 500 тагача оператив вазифани беҳато ҳал эта билди.

Янги биологик йўлдошни халқаро биолаборатория, деб бемалол айтиш мумкин. Совет Иттифоқидан 50 та ва чет эл тадқиқот марказларидан 50 тасининг мутахассислари илмий программанинг авторлари бўлиб қатнашмоқдалар. Европа космик агентлигининг мутахассислари тайёрлаган экспериментлар биринчи марта йўлдошимиз ичига жойлаштирилмоқда. Медицина — Биологик проблемалар институтининг директори Академик О. Газенконинг хабар беришича, саккизинчи Совет биологик йўлдошини учиришга тайёрлаш экспедиция учун 26 та қўшма экспериментни ишлаб чиққан СССР ва АҚШ олимлари ҳамкорлигининг жонланиш белгиси остида ўтди.

Жонли системаларнинг космик учиш фактларига мослашиш нозик механизмларини ўрганиш, космонавтлар бошқарадиган экспедициялар радиацион хавфсизлиги тўғрисидаги билимларни чуқурлаштириш — бўлғуси рейснинг асосий илмий вазифаларидан иборатдир. Рейсда тажриба қилиб кўриладиган икки маймундан иборат пассажирлардан ташқари, каламушлар, қурбақалар, балиқлар, энг оддий бир ҳужайрали организмлар, ўсимликлар ҳам бўлади.

Олимларнинг катта бир группаси Йўлдош қўнадиган жойга учиб кетишга тайёрланмоқда. Бу ерда биологик объектлар учиб бўлгандан кейинги тадқиқотлар авж олдириб юборилади. Программа учун икки оригинал эксперимент ишлаб чиққан москвалик уч мактаб ўқувчисининг олимлар билан бирга ишлаши группанинг ажнабий қатнашчилари орасида катта шов-шувга сабаб бўлди. Булар 57-мактабдан Алексей Морозов, 520-мактабдан Сергей Комаров ва 49-мактабдан Андрей Летаровдир. Уларнинг уччови Москва пионерлар саройи биология тўгарагининг аъзоларидир.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС обзорчиси.

Пойтахтимиз меҳмонлари

Пойтахтимизда Волгоград шаҳар Ёш томошабинлар театри коллективининг гастроллари бошланди. Театр ташкил этилганига салкам 20 йил бўляпти. Коллективнинг гастроль «географияси» жуда кенг: Одесса, Тамбов, Краснодар, Боку, Москва, Ленинград шаҳарлари аҳолиси театр спектакллари билан яхши таниш. «Мудҳиш хато», «Ойнаванд ҳайвонот боғи», «Чипполинонинг саргузаштлари», «Қизил қалпоқча» сингари спектакллар театр репертуаридан муносиб ўрин олган.

Суратларда: театрнинг «Изқувар ёки «Ҳеч ким» ва «Инқироз ёки ўзимизникилар»... спектаклларидан лавҳалар.

⊙ «ЧАҒАЛАЙЛАР ҚАЙТИБ КЕЛИШИГА ИШОНАМАН!»

Тошкентлик рассом Рафаэль Матевосян Орол денгизини сақлаб қолиш муаммосига бағишланган юздан зиёд тасвирий санъат асарини яратди. Бу асарлар Ўзбекистон шаҳарлари ва қишлоқлари бўйлаб намойиш этиш учун жўнатилган кўчма виставкага кирган.

Рассом шу мавзуга салкам 10 йил умрини сарфлади. Полотноларда ҳақиқатдан ҳам фожиали манзаралар, балиқчиларнинг вайрон бўлган уйлари, илгари денгиз мавж уриб турган чўлдаги ташландиқ кемалар, бир вақтлар унумдор бўлган ва эндиликда шўр босган ерлар намоён бўлади... Бу — ўйламай-нетмай иш тутиш натижасида оролни экологик фалокат ёқасига олиб келиб қўйилганлигининг яққол тасвиридир.

Публицист — рассомнинг картиналари билан фан ва маданият арбоблари, партия ва совет ходимлари, деҳқонлар ва чорвадорлар, хуллас жонажон ўлкасини қадрлаётган ва унинг бундан буёнги тақдири боғлиқ бўлган кишиларнинг ҳаммаси танишиб чиқадилар.

— Эндиликда Орол денгизини қутқариш учун курашдан четда туришга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ, — деб ҳисоблайди Р. Матевосян. — Мен рассом ва граждан сифатида инсонлар виждони ва ақл-идрокига мурожаат этиб: Оролга ёрдам берингиз деб даъват қиламан.

Рафаэль Матевосян Орол тўғрисидаги картиналар туркуминигина яратиб қолгани йўқ. Унинг ёзувчилик бобидаги биринчи машқи бўлган китобида Орол денгизига қилган сафарларидан, балиқчилар ва матрослар билан ўтказган учрашувлардан олган таассуротлари тасвирланган. «Чағалайлар қайтиб келишига ишонаман, — деб ёзади у ўз китобида. — Шунинг учун ҳам ижод қилаяпман».

Н. ПОЛЯНСКАЯ,
ЎзТАГ мухбири.

Бир қайнови ичида...

«Илғор» колхозининг илғор чорвадорлари ҳар бош совлиқдан 270 тадан дуркун тухум олишга эришдилар.

(Бир район газетасида босилган хабардан).

«Ёш соғувчиларимиз кунига 12—15 литрдан сут бераётган Тарғил сигирдан ўрнак олсалар арзийди».

(Ферма мудирининг нутқидан).

«Кучли шамол эсаётган бўлса-да, тераклнинг учи тебраниб турарди».

(Ҳаваскор ёзувчининг тасвири).

«Бечора Шокирнинг дами чиқиб кетибди».

(Шофёр ҳақидаги гапдан).

«Математика касал бўлганлиги учун, тўққизинчи «а» га адабиётни киритиб юборинг».

(Директорнинг илмий бўлим мудирига айтган гапи).

«Кеча бизга «Дўзахдан чиққан янги шайтон» келди».

(Кутубхоначининг гапидан).

«Озиқ-овқатни отпускага чиқаринг».

(Матлубот жамияти раисининг кўрсатмаси).

Ҳабиб СИДДИҚОВ тайёрлаган.

Кооперативда ёпилган мазали нон...

Ўрта Осиё ёки Кавказдаги ҳар бир республикага меҳмон бўлиб борсангиз, сизни албатта тандирдан янги узилган иссиқ нон билан сийлайдилар, бу анъана бўлиб қолган. Эҳтимолки, шу боисдан ҳам маҳаллий аҳоли ҳар куни эрталаб бозорга бориб нон харид қилади. Бу ерларда лаваш, тандир нон, чебурекнинг бозори чаққон. Буларни якка тартибдаги меҳнат фаолияти билан шуғулланаётган новвойлар ёпадилар. Ана шу маҳсулот кўп бўлсин деган ниятда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси кондитер ва нон-булка маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан кооперативлар тузиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Шу муносабат билан ТАСС мухбири СССР дон маҳсулотлари министри А. Д. Будикага мурожаат қилиб, бир неча саволларга жавоб беришни илтимос қилди.

— Александр Дмитриевич, илгари махсус магазинларда чоғроқ корхоналарда тайёрланган ҳар хил нонлар кўп бўлгучи эди!

— Тўғри, аммо тармоқ корхоналари ишлаб чиқаришнинг механизациялашган поток йўлига ўтказилиши натижасида қўлда тайёрланадиган ноннинг кўп турларини ёпиш тўхтаб қолди. Булочкалар, тандир нонлар, пирог қиймали нонлар, коврижка (асал қўшилган пряник)лар, пирожное турларини кўпайтириш мақсадида ҳузурида новвойхона бўлган чоғроқ булка-кондитер магазинлари очишга қарор қилинди. Бу магазинлар харидор талабига тез ва уддабуронлик билан жавоб беришлари лозимлиги назарда тутилиб, уларга иқтисодий мустақиллик берилади. Бундай кооперативлар кондитер ва нон-булка маҳсулоти турларини анча кўпайтирадилар.

— Ким кооператив аъзоси бўлиши мумкин!

— Кооперативга асосан ижтимоий ишлаб чиқаришда банд бўлмаган пенсионерлар, уй бекалари, студентлар қабул қилинади. Уларга саноат корхоналарининг ходимлари ҳам киришлари мумкин. Бу ходимлар асосий ишларидан бўш вақтларида кооперативларда меҳнат қиладилар. Бу борада қонунчиликда ўриндошлик учун белгиланган барча чеклашлар бекор қилинади.

— Хўш, пул, бинони қаердан олиш мумкин! Ахир пироглар уйда пиширилмаса керак!

— Саволларингизга бир бошдан жавоб берсам, Аввало, пул хусусида. Кооператив ўз фаолиятини бошлаши учун зарур бўлган маблағлар қисқа муддатли кредитлар сифатида давлат банки томонидан берилади, бу маблағлар шунингдек кооператив аъзоларининг кириш пай взносларидан ҳам таркиб топади. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг қарорига мувофиқ кооперативларни Халқ депутатлари маҳаллий советлари, кондитер ва нон саноати, савдо ва умумий овқатланиш корхоналари, совхозлар ва колхозлар бинолар билан таъминлаши керак. Бу ишдан Центросоюз ҳам четда қолмайди.

— Ун ҳамиша бор. Камёб хамиртуруш муаммоси қандай ҳал этилади!

— Худди шунинг учун ҳам кооперативлар давлат корхоналарига бириктириб қўйилади. Кооперативларнинг маҳсулоти ана шу корхоналарнинг план кўрсаткичларида ҳисобга олинади. Аммо, энг муҳими, кооперативларга маҳсулот турлари рўйхатини тузиш, ишлаб чиқариш технологиясини белгилаш ҳуқуқи берилган.

— Ҳаммани нарх-наво қизиқтиради. Бирон бир ватрушка ва лаваш кооперативда қимматроқ сотилиши мумкин. Лекин нонмисан нон-да! Сифатини айтмайсизми...

— Агар кооператив давлат корхонасида тайёрланаётган маҳсулотни чиқара бошласа, унга нарх ҳам мажбурий тарзда тегишли даражада белгиланади. Шундай қилиб, кооперативлар иқтисодий жиҳатдан фақат камёб маҳсулот ишлаб чиқаришдан манфаатдордирлар. Маҳсулот нархини эса харажатларни назарда тутиб кооперативнинг ўзи белгилайди.

— Ҳозир мамлакатимизда 40 тадан сал кўпроқ ана шундай корхона бор. Келажакда қандай бўларкин! Кооперативлар саноат корхоналарининг қўлидан келмаётган муаммоларни ҳал этволармикин!

— Ҳозир буни олдиндан айтиб бериш қийин. Қувониш учун ҳам, қайғуриш учун ҳам асос йўқ. Ҳар бир конкрет кооперативда нечта аъзо бўлишини ҳам билмаймиз. Унга қандай ва қанча ускуна зарур бўлиши жумладан шунга боғлиқдир. Аммо ҳар қалай бу иш борасида биз—тармоқ раҳбарларидан уддабуронлик билан иш кўриш талаб этилади. Кооперативлар хамирни ўзлари тайёрлашадими ёки давлат корхонасидан музлатилган ҳолда олишни афзал кўришадими. Бу ҳам бизга маълум эмас. Нима бўлганида ҳам биз СССР енгил ва озиқ-овқат саноати машинасозлиги министрлиги билан биргаликда кооперативлар берган буюртмага кўра, ўз машинасозлик корхоналаримиз базасида кооператив новвойхоналар учун ускуналар ишлаб чиқаришни бошлашга шай бўлиб турибмиз. Бу ишга СССР агросаноат давлат комитети, СССР савдо министрлиги, Центросоюз ҳам актив қўшилмоқда. Зиммамиздаги вазифани бажариш осон эмас. Аммо савдода ностандарт, кўплаб ишлаб чиқарилмайдиган бўлса ҳам, аммо ниҳоятда мазали нон-булка ва кондитер маҳсулотларининг пайдо бўлиши кўп жиҳатдан ана шу вазифани бажаришга боғлиқ бўлиб қолади.

Ҳар тўғрида

«МУШУК КЎЗЛАРИ» ЙИРТҚИЧЛАРНИ ҚУТҚАРАДИ

Баден Вюртенберг (ГФР)даги йўлларнинг бири ёқасида ўрмонни кесиб ўтадиган жойга махсус шчитлар қўйилган. Уларга автомобиль чироқларининг нури тушгудай бўлса, улар дарахтлар томон кўк чироқ бўлиб ёнади. Бу шчитларни «Мушук кўзлари» деб аташади. Шу йўл билан ёввойи ҳайвонларни ғизиллаб ўтиб кетаётган автомобилдан огоҳлантиради. Бу янгилик ўз натижасини берди. Автомобиль транспортининг ўрмонда яшаётганлар билан тўқнашуви анча камайди.

ҲАТТО ФИЛ ҲАМ БАРДОШ БЕРОЛМАДИ

ГФРдаги кўчма «Ренци» циркининг ифтихори бўлган, яхши ўргатилган Зулайҳо номли урғочи фил қийналиб, ҳалок бўлди. Фил Неккар дарёсининг совуқ сувидан тўйганча ичган. Ҳатто кўп дозадаги антибиотиклар ёрдам бермаган. Бу ерда гап унинг шамоллаб қолганлигида эмас, балки заҳарланишида бўлган. Фил бевосита дарёдан олинган фильтрланмаган уч челак сувни ичган. Штутгарт университетида ўтказилган текширув натижасида, сувнинг заҳарли саноат чиқиндилари билан ифлосланганлиги маълум бўлди. Кичик балиқлар у ёқда турсин, ҳатто фил ҳам кислота ва ишқор аралашмасига бардош беролмас экан.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

Театр

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IX да **Қутлуғ қон**, 25/IX да **Куёв** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/IX да **Олифта**, 2, 25/IX да **Нурхон**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/IX да **Отасининг қизи**, 25/IX да **«Вестсайд-87»** (19.00).

Кино

24 СЕНТЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» (катта зал, 17.20, 20.30), «ЧАЛКАШЛИК» (кичик зал, 17, 19.30).

Дружба — «БАХТЛИ БЎЛИШНИ ИСТАЙМАН» (ҳар соатда).

Ватан — «ГАПЛАШАЙЛИК, АКА» (18, 21.00).

Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — «КЎЗ ЁШЛАР ОРОЛИДАГИ ИККИ КИШИ» (тоқ соатларда).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КУРЬЕР» (жуфт соатларда ва 21.30 да).

К. Ёрматов номидаги — «ЧАККИГА ДАККИ» (16, 18.30, 21.00).

С. Раҳимов номидаги — «ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ» (18, 20.40).

Қозоғистон — «ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ» (16, 19, 20.00).

Тинчлик — «ЧАККИГА ДАККИ» (16, 18.30, 21.00).

Москва — «ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» (18, 21.00).

ВЛКСМнинг 30 йиллиги — «ШАҲРИЗОДАНИНГ ЯНГИ ЭРТАКЛАРИ» (17, 20.00).

Чайка — «КУРЬЕР», «ҚИЛИЧ ТИҒИДА» (17, 19, 21.00).

25 СЕНТЯБРДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» (катта зал, 11, 14.00, 17.30 20.30), «ЧАЛКАШЛИК» (кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Дружба — «ШАКТИ» (11, 12, 14, 15, 17, 18, 20, 20.30).

Ватан — «ЧАККИГА ДАККИ» (12, 15, 18, 21.00).

УзССР 25 йиллиги — «ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ» (10.30, 13, 15, 16, 18.45).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «КУРЬЕР» (жуфт соатларда ва 21.30).

К. Ёрматов номли — «ЧАККИГА ДАККИ» (11, 13.30, 16, 18.30. 21.00).

С. Раҳимов номли — «ЧАНГДА ҚОЛГАН ГУЛ» (12, 15, 18, 20.40).

Қозоғистон — «ОСКАР» (11, 13, 14, 15, 17, 18, 20.00), «ЁШ БЎЛИШ ОСОНМИ?» (12, 16, 19.00), «ЧАККИГА ДАККИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Москва — «ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» — (18, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ШАҲРИЗОДАНИНГ ЯНГИ ЭРТАКЛАРИ» (11, 14, 17, 20.00).

Чайка — «ГРАФ МОНТЕ-КРИСТО» (11, 14.00), «ҚИЛИЧ ТИҒИДАН» (17, 19, 21.00).

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг

МАДАНИЯТ САРОЙИДА

25, 26 СЕНТЯБРЬ соат **19.00 да**

«ГАЛА-БРЕЙК-ШОУ» КАТТА КОНЦЕРТ ПРОГРАММАДА — **Тошкент шаҳри ва Тошкент областидаги етакчи брейк-клубларининг шоу-концертлари** (концерт қатнашчилари ҳамма турдаги — брейк, стейп, пантомима, лицедей, масхарабозлик, миниатюрадан иборат замонавий пластик рақслар бўйича ўз санъатларини намойиш этадилар).

ШОУ-КОНЦЕРТДА «ТОШКЕНТ-87» ВА «ХИТ-ПАРАД-87» БРЕЙК-ФЕСТИВАЛЛАРИНИНГ ҒОЛИБЛАРИ ВА ЛАУРЕАТЛАРИ, ШУНИНГДЕК РАҚСДА ЎЗ МАҲОРАТИНИ НАМОЙИШ ЭТИШНИ ХОҲЛАГАН КИШИЛАР ҚАТНАШАДИЛАР.

Адрес: Тошкент шаҳри, Студентлар шаҳарчаси. Телефон 46-39-55.

ХИЗМАТ ИТЛАРИ ЭГАЛАРИ ВА ИТ ИШҚИБОЗЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ДОСААФнинг

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХИЗМАТ ИТЧИЛИГИ КЛУБИ

26-27 СЕНТЯБРЬ СОАТ 9.00 ДА.

М. С. Киров номидаги Маданият ва истироҳат боғида

ЗОТЛИ ХИЗМАТ ИТЛАРИ КЎРГАЗМА НАМОЙИШИНИ ЎТКАЗАДИ

26 СЕНТЯБРДА — 4 ойликдан 18 ойликгача бўлган лайчалар;

27 СЕНТЯБРДА — 19 ойликдан 9 ёшгача бўлган итлар.

Биринчи ўринни эгаллаган итлар қимматли совринлар билан тақдирланадилар.

Кўргазма вақтида хизмат итларининг намунали чиқишлари ўтказилади.

«Таштекстильшвейторг» коллективи торгнинг кекса ходими

Собит ВАРИСОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиш — 32-58.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар 32-53-66; —33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 09037. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). Б. 2471. Тиражи — 75.131. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.